

23

OBRAZEM
EVROPSKÉ DĚDICTVÍ

TÉMA ČÍSLA

OLOMOUC SOLIDÁRNÍ MĚSTO POMÁHÁ V AFRICE I NA UKRAJINĚ

Olomouc je pro cestovatele
atraktivní, počet turistů roste

5

Olomouc označila své
památné a vzácné stromy

15

Maďaři ochutnali Olomouc.
Zavoněly tvarůžky, zněla hudba

29

NÁKUPY POČKAJÍ, ŽIVOT NE!

Věděli jste, že defibrilátory (AED) v Kauflandu již pomohly zachránit řadu životů? V případě srdeční zástavy hrají klíčovou roli a jejich ovládání zvládne díky hlasové nápoověď každý.

I přesto má téměř polovina Čechů obavy, zda by byli schopni s přístrojem pracovat. Pojdme se názorně podívat, jak postupovat při záchráně lidského života s AED.

JAK POSTUPOVAT PŘI ZÁCHRANĚ ŽIVOTA:

1.

Nejprve zjistěte, zda je postižený při vědomí. Pokud ne, zakloněním hlavy mu zprůchodněte dýchací cesty a zkontrolujte, zda dýchá.

2.

Volejte linku 155 nebo tím někoho v okolí pověřte. Hovor s operátorem zapněte na hlasitý odposlech. Pokud postižený nereaguje a nedýchá, ihned začněte s masáží srdce dle pokynů operátora.

3.

Otevřete pouzdro defibrilátoru (AED) a přístroj zapněte. Od tohoto okamžiku se řiďte jeho hlasovými a vizuálními pokyny.

4.

Obnažte hrudník dotyčného a nalepte na něj elektrody podle vyobrazeného návodu.

5.

Při doporučení výboje ustupte a stiskněte tlačítko. Poté pokračujte podle pokynů AED v masáží srdce až do příjezdu záchranářů.

AED najdete na informacích v každé z našich prodejen – připravený vám asistovat při záchráně lidského života.

Nemějte strach pomoci, s AED budete přesně vědět, jak postupovat.

V TOMTO ČÍSLE

MERKUROVA KAŠNA DOSTALA JAKO PRVNÍ OLOVĚNOU VANU

Merkurova kašna u Galerie Moritz má za sebou rozsáhlou obnovu. Olověný plech řeší průsaky.

7

KDYŽ SPISOVATELKA PRODÁVÁ DĚTSKÉ KNIHY, JE TO LÁŽOPLÁŽO

Rozhovor s Terezou Pařízkovou, která letos získala Cenu města a napsala knihu společně s dcerou.

21

9

NÁPLAVKA USPĚLA V SOUTĚŽI MÁ VLAST CESTAMI PROMĚN

Porota ocenila deset proměn, které ukazují, jak může citlivá obnova oživit veřejné stavby.

24

FLORBALOVÝ SVÁTEK PŘILÁKAL DO MĚSTA NA DVA TISÍCE HRÁČŮ

Tempish Moravian Cup během dvou zářijových víkendů zaplnil palubovky v šesti sportovních halách.

11

HUDBA, KINO A DOBRÉ JÍDLO, TAK SLAVÍ SOUSEDÉ Z KOSMONAUTŮ

I návštěvníci z dalších částí Olomouce si přišli užít bohatý program šestého ročníku Sousedského setkání Kosmonautů.

HASIČI SLAVILI NA NÁMĚSTÍ, ALE TAKÉ V KATEDRÁLE

Olomouc 18. září patřila hasičům. Náměstí ožilo ukázkami činnosti i moderní a historické techniky.

31

GLOSA

Trochu jiné číslo – to je to, co nyní držíte v rukou. Proti běžným zvyklostem v tomto vydání Olomouckých listů nenajdete některé zavedené rubriky. Důvod je zřejmý – volby. Existují zákonná omezení, existují závěry z jednání redakční rady, stejně jako

možnost, že distribuce může zasáhnout přímo i volební dny. Právě z tohoto důvodu neobsahuje říjnové vydání rozhovor s komunálním politikem, který tvoří vedení města. Nenajdete zde ani anketu, v níž odpovídají zastupitelé. Protože zastupitelstvo se naposledy sešlo 7. září. Neotiskujeme ani názory současných zastupitelů, i když jsme je dostali.

A nenajdete v tomto čísle ani rubriku Otevřená radnice, v níž politici samosprávy odpovídají na dotazy nebo řeší trable Olomoučanů. A jaké bude to příští vydání? Možná i o tom máte šanci rozhodnout. Tak hodně štěstí!

Pavel Konečný
předseda redakční rady

Máte pocit, že v Olomouci bývá hodně turistů?

ANO

Marie Šafářová
projektová manažerka

Přes léto mi přijde, že je tady turistů hodně. Hlavně jsou to takové ty organizované zájezdy. Individuálních turistů mi přijde asi méně.

ČÁSTEČNĚ

Michal Rálek
manažer restaurace

Je tady hodně Poláků, to jo. To sem jezdí ty autobusy vždycky o víkend, a pak svátky nebo větší akce. Ale v týdnu je tady mrtvo. To tady potkáte vždycky jen pár skupinek.

NE

Stela Špaltová
na rodičovské dovolené

Já myslím, že jich není moc, že by jich mohlo být víc a že by Olomouc mohla být víc multikulturní. Myslím, že by to určitě chtělo víc cizinců a slyšet tady víc jazyků.

STRUČNĚ

Ve čtvrtek 8. října od 10 hodin uctí Sokolská župa Olomoucká – Smrkova před budovou radnice **Památný den sokolstva**. Významný den České republiky připomíná historické události noci ze 7. na 8. října 1941 kdy německé gestapo zatklo všechny sokolské představitele z ústředí, žup i větších jednot. Během okupace bylo v koncentračních táborech popraveno a umučeno 3387 sokolů a 8223 se vrátilo s podlomeným zdravím. Jejich památku připomene vyvěšení sokolské vlajky před radnicí.

Epilog Divadelní flory odstartuje inscenace **Perpetuum Havel** ve čtvrtek 8. října – pouhý měsíc po premiéře v Laterně magie – v olomouckém Centralu. Sólóva performance s excelujícím Romanem Zotovem-Mikshinem vychází z textu, který Havel sepsal během věznění na Pankráci. Začátek v 19:00.

Benefiční **Dobronoc** se uskuteční 10. října v areálu prodejny vozů Mercedes. Na programu je modní přehlídka Šárky Ordošové, degustace finger food i benefiční aukce. Vystoupí Midnight nebo Berenika Kohoutová. Výtěžek bude prostřednictvím organizace Šance věnován na podporu dětského hematologického oddělení.

Obyvatelé Radostovic vyjadřují poděkování přátelům Zdeňka Matěje Kuděje sdruženým kolem hostince U Kuděje v čele s Michalem Glacintovem za jejich nezapomenutelný příspěvek k slavnosti odhalení památníku spisovatele, který byl souputníkem Jaroslava Haška.

Deset tematických večerů 3P (**Prostor pro přiblížení**) se koná každé pondělí od 12. října vždy v 19:00 na adrese Balcárkova 12. Součástí programu jsou písně, spirituály i známé evergreeny.

Večer duchů se koná 24. října v olomoucké zoo. Návštěvníky čekají strašidla, duchové a další bytosti, čarodějnický punč a spousta dobrot. Nejhezčí strašidla se mohou utkat ve volbě **Miss děs** (masky proto vítány). Pro nejmenší chystáme strašidelné hry, po setmění se odvážněji vydají na stezku hrůzy. Nezapomeňte si baterku a lampion. Začátek ve 14:00, areál je otevřen do 21:00.

Divadelní představení **Dokonalý partner** v podání Divadla Ventyl se bude hrát v místní sokolovně ve Slavoníně 25. října. Začátek je v 18 hodin, vstupné dobrovolné.

Zoo světla je na programu 28. října od 16 hodin. Zoologická zahrada nabízí po setmění jedinečnou atmosféru, navíc bude stylově nasvětlena. Vystoupí Plameňáci a kejklířský spolek Cascabel.

Mezinárodní výstava modelů a stavebnic **Svět kostek** se koná o víkendy 31. října a 1. listopadu na Výstavišti Flora. Nabídne stovky unikátních staveb a modelů všech žánrů, které do města přivezou stavitelé ze šesti evropských zemí. Výhodnější online vstupenky jsou na flora-ol.cz.

Strastmi dospívání (a jejich absurditou) provede v neděli 25. října groteska **Ferdurdurke**. První česká divadelní adaptace proslulého románu Witolda

17. září zemřel ve věku 56 let podnikatel, developer a olomoucký patriot **Richard Morávek**.

Patřil mezi mecenáše olomouckého sportu a byl iniciátorem vybudování nové městské čtvrti Šantovka. Poslední rozloučení se konalo 25. září.

Gombrowicze je součástí Epilogu Divadelní flory v Centralu. Od 19 hodin.

Oddělení odpadového hospodářství magistrátu upozorňuje majitele rekreačních objektů, že **poslední svoz komunálního odpadu** z chatových oblastí bude proveden v pondělí 26. října. Poslední přistavení kontejneru pro svoz bio odpadu z chatové oblasti Hulíkův Háj bude 30. října.

Krajinou Jeseníků provedou návštěvníky galerie U Modré brány fotografie **Pavliny Borákové**. Cestovatelka a milovnice východu slunce i inverzí zachycuje krajinu hor v jejich jedinečných okamžicích. K vidění do 28. října v Ostružnické 17.

Studentská právní poradna nabízí bezplatné právní poradenství, které poskytují studenti práv pod vedením pedagogů a praktikujících právníků. Právní poradenství je určené především klientům, kteří si z finančních důvodů nemohou dovolit služby advokáta a je zdarma. Objednávat se lze na 585 637 616 nebo e-mailem studentskapravniporadna@upol.cz.

OHLÁŠENÉ UZÁVÍRKY SILNIC A KOMUNIKACÍ

**9. října
do 9. října**

Kopretinová úplná uzavírka
U Cihelny, Gagarinova, Vítězství
částečné uzavírky – obnova veřejného osvětlení

**do 12. října
13.–16. října
16. října
do 23. října**

Jeremiášova částečná uzavírka
Vahalíkova úplná uzavírka
U Stavů úplná uzavírka
Polská, U Botanické zahrady, Varšavské náměstí, U Pivovaru částečné a úplné uzavírky – budování optiky

do 30. října

Na Zákopě úplná uzavírka – nový plynovod

do 31. října

třída Svobody částečná uzavírka – oprava trakčních stožárů

do 31. října

**do 2. listopadu
do 2. listopadu**

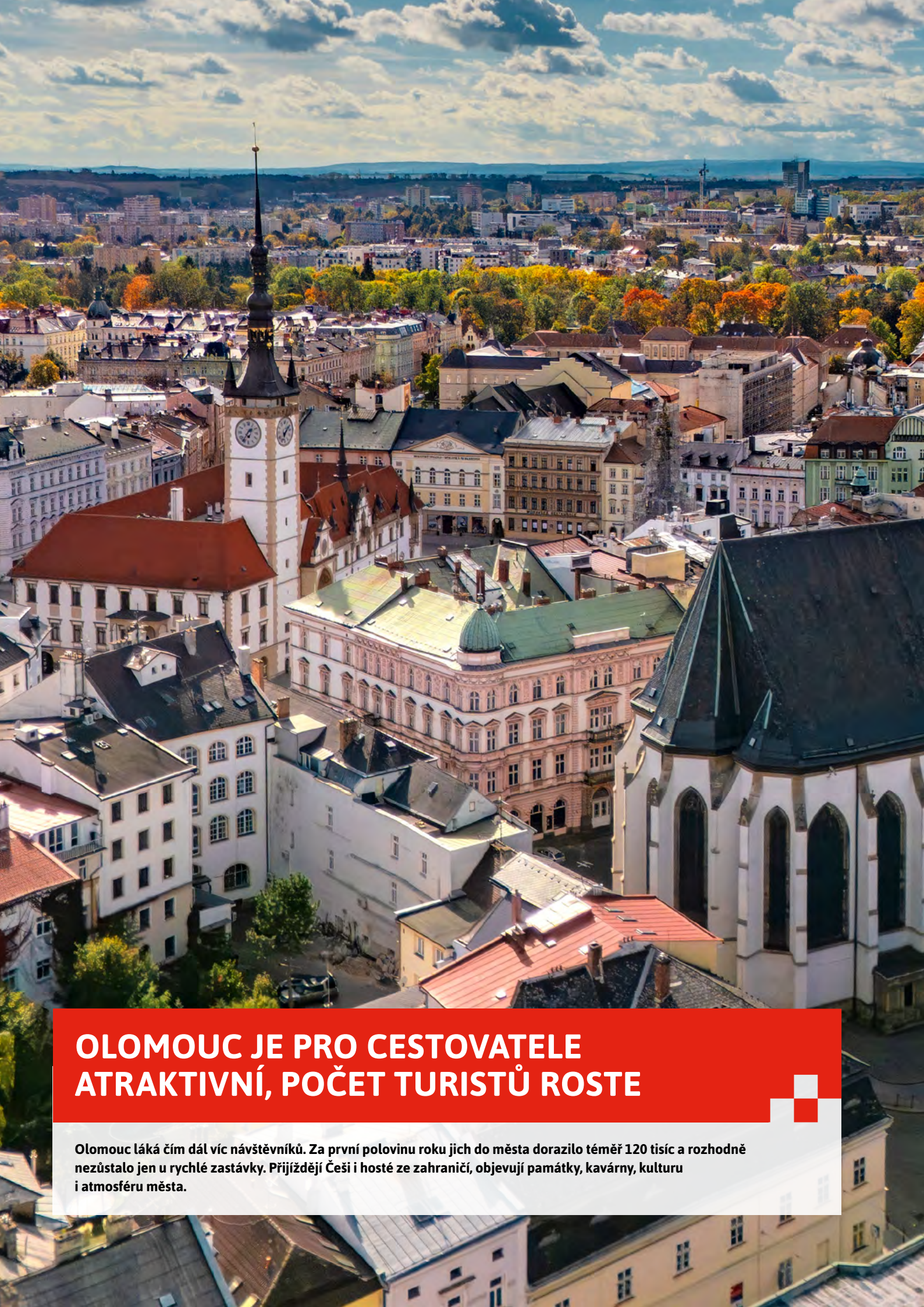
**do 15. listopadu
do 24. listopadu**

do 30. listopadu

do 31. prosince

do 30. června 2027

Chválkovická uzavírka chodníku a částečná uzavírka komunikace – vložkování kanalizace
Libušina rekonstrukce komunikace
Vančurova, Kollárovo náměstí částečná uzavírka komunikace a chodníku
Lazecká částečná uzavírka
Krapkova, Růženy Svobodové úplné a částečné uzavírky – rekonstrukce plynovodu
Milady Horákové částečná uzavírka komunikace a chodníku
třída Svobody, Švédská částečná uzavírka komunikace – rekonstrukce pasáže
Švýcarské nábřeží částečná uzavírka – budování rezidenčního parku Švýcarská

OLOMOUC JE PRO CESTOVATELE ATRAKTIVNÍ, POČET TURISTŮ ROSTE

Olomouc láká čím dál víc návštěvníků. Za první polovinu roku jich do města dorazilo téměř 120 tisíc a rozhodně nezůstalo jen u rychlé zastávky. Přijíždějí Češi i hosté ze zahraničí, objevují památky, kavárny, kulturu i atmosféru města.

První polovina roku 2026 přinesla Olomouci další růst návštěvnosti. A zatímco někteří zahraniční návštěvníci pobyt zkracují, domácí hosté si Olomouc dopřávají o něco déle.

LENKA JEDLIČKOVÁ

Do města letos přijelo o 5408 hostů více než za stejné období roku 2025. Celkem se ve městě ubytovalo 119 118 návštěvníků, kteří v Olomouci strávili 223 515 nocí. Průměrná délka pobytu tak dosáhla 1,88 noci.

„Olomouc má návštěvníkům co nabídnout v každém ročním období a odráží se to i ve statistice návštěvnosti. Růst počtu hostů je dobrým signálem pro celé město, protože cestovní ruch se promítá nejen do hotelů a penzionů, ale také do restaurací, kaváren, kultury, služeb a dalších oblastí,“ uvedla vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu magistrátu Karin Vykydalová.

Přibývá zahraničních návštěvníků

Z celkového počtu hostů bylo 78 639 návštěvníků z Česka a 40 479 přijelo ze zahraničí. Právě zahraniční návštěvnost zaznamenala meziročně výraznější růst. Počet hostů se zvýšil o 7,1 procenta.

Tradičně nejsilnějšími zahraničními trhy zůstávají pro Olomouc okolní země. Nejvíce návštěvníků přijelo ze Slovenska,

následovalo Polsko, Německo a Rakousko. Pátou příčku tentokrát obsadili hosté z Litvy.

Výrazný meziroční nárůst zaznamenali především návštěvníci z Německa, kterých přijelo o 34,4 procenta více. To představuje nárůst o 1109 hostů oproti prvnímu pololetí roku 2025. Ještě o něco vyšší procentní růst vykazala Litva, odkud přijelo o 33,2 procenta návštěvníků více.

„Vedle tradičních trhů je pro nás zajímavé sledovat, odkud přijíždějí noví návštěvníci. Růst počtu hostů z Německa a Litvy ukazuje, že Olomouc má potenciál oslovovat i další zahraniční trhy. Důležité je město nejen představovat jako atraktivní turistický cíl, ale zároveň návštěvníky motivovat k delšímu pobytu,“ doplnila Lucie Bartovská, vedoucí oddělení cestovního ruchu a informačního centra.

Češi zůstávají déle

Zajímavý rozdíl se ukazuje při pohledu na délku pobytu domácích a zahraničních návštěvníků. Zatímco počet českých hostů meziročně vzrostl o 3,59 procenta, počet jejich přenocování se zvýšil výrazněji, a to o 6,68 procenta. Čeští návštěvníci tak v Olomouci strávili o 7932 nocí více než v prvním pololetí loňského roku.

U zahraničních návštěvníků je situace opačná. Přestože jich přijelo o 7,1 procenta více, počet jejich přenocování meziročně klesl o 3,6 procenta. Průměrně přitom zahraniční hosté v Olomouci strávili 2,39 dne. Zkrácení pobytu se projevilo například u návštěvníků z Francie.

Růst počtu hostů tak zatím neznamená stejně výrazný růst počtu nocí. Zatímco návštěvnost města se zvýšila téměř o pět procent, počet přenocování vzrostl o necelá dvě procenta.

„Vedle samotného počtu návštěvníků chceme sledovat také to, jak dlouho v Olomouci zůstávají. Právě delší pobyt znamená větší prostor poznat město, navštívit jeho památky a kulturní akce, využít místní služby nebo vyrazit do

V rámci udílení Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti cestovního ruchu 2026 se Olomouc probojovala v kategorii *Když se setmí s olomouckým Horním náměstím* (památkovou rezervací) do finálové pětky. Slavnostní udílení cen proběhlo 3. září v Arcibiskupském paláci.

okolí. I proto je pro nás důležité vytvářet nabídku, která návštěvníky přivede do Olomouce nejen na krátkou zastávku, ale na celý víkend nebo delší pobyt,“ dodala Bartovská.

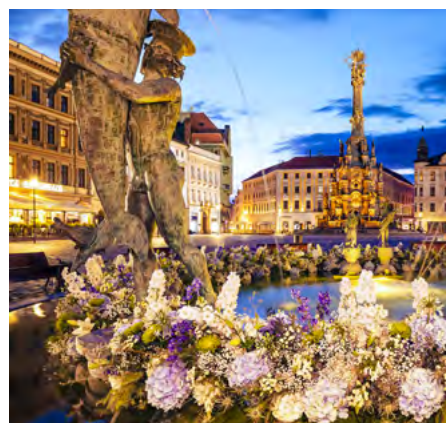
Podle Vykydalové je Olomouc také stále oblíbenějším místem pro kongresovou a incentivní turistiku, zaměřenou na zážitkové pobyty. Firmy takto odměňují své zaměstnance, obchodní partnery nebo klíčové klienty. Odpovídá tomu zvýšený počet žádostí o podporu tohoto typu turistiky, v rámci dotací z oblasti kultury a cestovního ruchu, a také zvýšený počet ubytovaných hostů, kteří do Olomouce přijeli na kongres či seminář. Po Praze a Brně je Olomouc třetím nejoblíbenějším místem pro pořádání kongresů či seminářů.

OLOMOUC OD A DO Z

Olomouc představuje speciální vydání magazínu Look At It, které nabízí tipy, kam ve městě vyrazit za jídlem, kávou, kulturou, sportem, zábavou nebo poznáváním místních památek. Magazín je zdarma k dispozici na řadě míst po celém městě.

Magazín může být inspirací nejen pro návštěvníky, ale také pro samotné Olomoučany, kteří chtějí objevit další zajímavá místa a aktivity ve městě. Přehledně představuje možnosti, jak v Olomouci strávit volný čas a co při návštěvě města nevynechat.

Speciální vydání je zdarma dostupné například v ubytovacích zařízeních, kavárnách a restauracích. Elektronickou verzi magazínu si můžete prolistovat také online na www.lookatit.cz.

MERKUROVA KAŠNA DOSTALA JAKO PRVNÍ OLOVĚNOU VANU

Merkurova kašna u Galerie Moritz má za sebou rozsáhlou obnovu. Jako první z olomouckých historických kašen získala nádrž vyložení z oloveného plechu, které má vyřešit dlouhodobé průsaky vody.

Opravy skončily na konci srpna a do konce října bude kašna fungovat ve zkušebním režimu. Jedna z nejvýznamnějších a umělecky nejceněnějších barokních památek města potřebovala více než běžnou údržbu. Technologické zařízení z 80. let minulého století dosáhlo konce své životnosti, a proto je nahradil nový systém s filtrací a řízenou chemickou úpravou cirkulující vody.

Olovo ověřené na Pražském hradě

„Jedním z dlouhodobých problémů byla netěsnost nádrže. Voda z ní opakovaně prosakovala a tradiční jílové těsnění, které památkáři obvykle upřednostňují, nedokázalo problém dlouhodobě vyřešit. Nádrž jsme proto nechali vyložit olověným plechem. Ten má zajistit spolehlivé utěsnění a současně respektovat historickou konstrukci kašny,“ popsal náměstek primátorky Tomáš Sýkora.

Nejde přitom o nevyzkoušený postup. Olověné těsnění se při obnově historických kašen osvědčilo například v areálu Pražského hradu, kde je restaurátoři úspěšně používají již více než tři desetiletí.

„Olověné vyložení spojuje spolehlivou ochranu s dlouhou životností. Je šetrné k původnímu materiálu a v budoucnu je lze odstranit bez zásadního zásahu do historické konstrukce,“ doplnil Sýkora.

Provedení olověného vyložení restaurátorem Jiřím Fingerem ocenil také Petr Skalický z Generálního ředitelství Národního památkového ústavu. „Je provedeno precizně a kvalitně, s respektem k památce a s maximálním ohledem na její hmotnou historickou strukturu,“ uvedl Skalický.

Během zkušebního provozu bude stanovena optimální výška hladiny, doladí se provozní parametry a podle potřeby se vymění některé prvky tak, aby odpovídaly výslednému technickému řešení kašny.

Laser odhalil skryté poškození

Skutečný rozsah poškození Merkurovy sochy se ukázal až po jejím očištění. Restaurátoři proto přistoupili

k doplňkovému laserovému čištění. Tato metoda umožňuje přesně řídit intenzitu zásahu a šetrně odstranit či zeslabit nežádoucí vrstvy, aniž by došlo k mechanickému narušení původního materiálu.

Obnovou prošlo také potrubí a podzemní technologická šachta. Ta dostala nové poklopy a železobetonové průvlaky, aby bezpečně odolala pojezdu těžkých vozidel.

Barokní symbol obchodu

Merkurova kašna byla dokončena v roce 1727. Na jejím vzniku se podíleli kameník Václav Render, stavitel Jan Jakub Kniebandl a sochař Filip Sattler, který vytvořil ústřední postavu Merkura.

Antický patron obchodníků, cestovatelů a poslů je zachycen v dynamickém šroubovitým pohybu. V pravici drží zlatenou okřídlenou berlu – caduceus. Ze stylizovaného skaliska pod jeho nohama vystupují tři hadovité ryby sloužící jako chrliče. Podle jednoho z výkladů odkazuje k řekám Léthé, Styx a Acherón a k Merkurově úloze průvodce duší do podsvětí.

Kašna stojí u křižovatky ulic 8. května a 28. října, kudy v minulosti vedla jedna z hlavních obchodních tras historickou Olomoucí. Umístění kašny zasvěcené bohu obchodu proto nebylo náhodné.

Po téměř třech staletích tak jedna z nejceněnějších olomouckých barokních památek získala technické řešení, které ji má spolehlivě chránit pro další generace. ■ mmo

OLOMOUC NA KAŽDÝ TÝDEN I MĚSÍC

Stolní a nástěnné kalendáře na rok 2027 s těmi nejhezčími fotkami města seženete už teď v Informačním centru Olomouc v podloubí radnice. Nebo si je můžete objednat na eshop.olomouc.eu.

Stolní kalendář: 89,-

Nástěnný kalendář: 120,-

Jak si chránit vlastní byznys poradí univerzitní Business Camp

Na začátku podnikání se může zdát ochrana značky jako drobný detail, který dořešíte někdy později. Na čtrnáctém ročníku UP Business Campu zjistíte, že opak je pravdou a silný brand není jen o líbivém logu.

Každoroční podnikatelská konference pořádaná Vědeckotechnickým parkem Univerzity Palackého se uskuteční ve čtvrtek

12. listopadu v Pevnosti poznání a tematicky se zaměří na budování brandu a ochranu značky. O své podnikatelské zkušenosti se podělí osobnosti stojící za značkami Angry Beards, Forendors nebo Niceboy.

„Začínající podnikatelé věnují nejvíce energie produktu, zákazníkům a tomu, jak svůj byznys dostat na trh. Ochrana značky a duševního vlastnictví proto často přichází na řadu až ve chvíli, kdy nastane

problém. Ale budování silného brandu a jeho ochrana musí jít od začátku ruku v ruce s byznys plánem,“ vysvětluje zaměření letošního ročníku konference ředitel Vědeckotechnického parku Petr Suchomel.

Program nabídne inspirativní řečníky, kteří téma budování značky přiblíží na konkrétních zkušenostech z vlastního podnikání. Podnikatelské rady a tipy doplní advokátka Petra Dolejšová, která upozorní na nejčastější právní přešlapy při budování značky a poradí, jak předejít situaci, kdy je firma nucena přistoupit k neplánovanému rebrandingu.

Praktickou část programu doplní dva workshopy. Jana Lébrová, zakladatelka olomoucké marketingové agentury Evenpro, odhalí, jak v době AI budovat důvěryhodnou značku prostřednictvím reálných zážitků a kontaktu se zákazníky. Byznysová mediátorka Veronika Vrábel Porteš pak na konkrétním sporu o značku vysvětlí, kdy se vyplatí hájit svou pravdu u soudu a kdy je pro podnikatele lepší hledat dohodu.

Podrobný program najdete na webu www.upbc.cz. ■ dtx

Olomoucký hackathon se letos zaměří na umělou inteligenci

Umělá inteligence, otevřená data a chytrá řešení pro města a regiony budou letos v hlavní roli hackathonu s názvem Když data promluví.

Od 20. do 22. listopadu se v olomouckém Envelopa Hubu znovu setkají kreativní studenti, vývojáři a datoví nadšenci, kteří během jednoho víkendu promění své nápady v konkrétní projekty s možným využitím v praxi.

Hackathon dává účastníkům několik desítek hodin na to, aby od prvotního nápadu dospěli ke konkrétnímu výstupu a na závěr jej představili odborné porotě. Důležitou součástí akce je také mezioborová spolupráce. Výraznou novinkou letošního ročníku je spolupráce s firmou OLC Systems, která bude na hackathonu garantovat samostatnou soutěžní

kategorii zaměřenou na tematické využití umělé inteligence.

„Opět se snažíme akci posunout o kousek dál a sledovat současné trendy. Proto se i letos zaměříme na aktuální témata spojená s využitím umělé inteligence, polohových dat od mobilních operátorů a dalších moderních technologií. Těšíme se na všechny kreativní duše, které se nebojí obětovat svůj volný čas, pustit se do zajímavých výzev a ukázat, co v nich je,“ řekl hlavní organizátor hackathonu Jakub Koníček z katedry geoinformatiky.

Konkrétní témata a výzvy budou organizátoři postupně zveřejňovat. Soutěžní týmy ale mohou přijít také s vlastním nápadem a vytvořit například datovou analýzu, vizualizaci, mapu, webovou službu, prototyp nástroje nebo jiné inovativní řešení.

„Olomoucký hackathon lze označit za tradiční událost. Všem bychom rádi vzkázali, ať nemají strach podat přihlášku,“ uvedl Tomáš Burian z odboru informatiky magistrátu.

Akce je určena především studentům středních a vysokých škol, zapojit se ale může každý, koho baví práce s daty, moderními technologiemi a hledání nových řešení pro své okolí. Registrace je na webu hackathon.upol.cz. ■ dtx

Den architektury

Celorepublikový festival Den architektury připomenou dvě komentované procházky. První bude za vybudovanými i plánovanými protipovodňovými opatřeními

v pondělí 5. října v 16:30. Sraz u Vodníka. Výklad Ludmily Žalákové přiblíží IV.A etapu přírodě blízkých protipovodňových opatření a připravovanou IV.B etapu.

Druhá komentovaná procházka proběhne v úterý 6. října také v 16:30

a bude věnovaná budoucí revitalizaci území u vysokoškolských kolejí. Sraz je na hřišti při Šmeralově ulici. Tomáš Minarovič a Eva Škodová představí, jak by měl veřejný prostor propojit sport, odpočinek a rekreaci. ■ mmo

NÁPLAVKA USPĚLA V SOUTĚŽI MÁ VLAST CESTAMI PROMĚN

Mezi deseti nejúspěšnějšími proměnami 17. ročníku mezinárodní putovní výstavy Má vlast cestami proměn byla i olomoucká náplavka.

Odborná porota ocenila deset proměn z Česka a Slovenska, které ukazují, jak může citlivá obnova veřejných prostranství, staveb či

historických míst přispět k jejich novému životu.

Cenu při slavnostním ceremoniálu převzala primátorka Miroslava Ferancová. „Proměna olomoucké náplavky ukazuje, že i zanedbaný prostor může získat nový život a stát se přirozenou součástí každodenního života města. Ocenění v soutěži je pro nás

potvrzením, že smysluplná práce s veřejným prostorem má svůj význam. Náplavka dnes nabízí Olomoučanům místo pro odpočinek, setkávání i trávení volného času a zároveň přirozeně navazuje na řeku, která je důležitou součástí charakteru města,“ uvedla primátorka.

Významnou součástí ocenění byly Ceny odborné poroty. Odborná porota vybrala deset nejúspěšnějších proměn, tři držitele volila veřejnost v internetovém hlasování a Zvláštní ceny udělily ředitelky spolků.

Mimo olomouckou náplavku v soutěži zabodovaly například Sluneční lázně v Luhačovicích, kostel Nanebevzetí Panny Marie na Cínovci nebo Tachovské náměstí na pražském Žižkově. ■ jed

Se stavbou bytového domu pomáhají Olomouci dotace

Výstavbu bytového domu v Janského ulici navštívila v září ministryně pro místní rozvoj Zuzana Mrázová. Projekt za téměř 187 milionů korun významně podpořily dotace z IROP a Státního fondu podpory investic. Celkem město získalo více než 106 milionů korun.

„Dostupné bydlení je jednou ze strategických priorit ministerstva. Věřím, že se to podaří promítnout také do příštího programového období. Města potřebují vlastní bytový fond, který bude kombinovat nájemní i družstevní bydlení a reagovat na potřeby různých skupin obyvatel,“ řekla ministryně Mrázová. Olomouc byla jedním z prvních měst, která o dotace na dostupné bydlení z ministerstva požádala.

Město bytovou politiku reformovalo

Stavba bytového domu Janského začala letos v červnu a dokončena by měla být

v průběhu roku 2028. Nový bytový dům nabídne 29 městských bytů a zázemí také rodinám s dětmi, které se ocitly v bytové nouzi.

Podle náměstkyně primátorky pro bytovou politiku Kateřiny Dobrozemské je rozšiřování městského bytového fondu důležitou součástí bytové politiky. „Část bytového fondu ve městě proto musí tvořit obecní nebo družstevní bydlení,“ uvedla náměstkyně Dobrozemská. Připomněla také, že město v posledních letech svou bytovou politiku výrazně reformovalo. Zřídilo kontaktní místo pro bydlení a nastavilo transparentní systém přidělování městských bytů.

Více než 106 milionů z dotací

Z Integrovaného regionálního operačního programu, který je součástí dotační podpory Evropské unie, město na projekt získalo více než 73 milionů korun.

Dalšími 33 přispěl Státní fond podpory investic.

„Pro město je důležitá předvídatelnost dotačních podmínek. Dává nám prostor pro přípravu projektů a umožňuje dlouhodobě plánovat,“ řekl investiční náměstek primátorky Miloslav Tichý. Náměstek zároveň zdůraznil potřebu hledat společné cesty s developery. Cílem je podle něj zkrátit dobu povolování, zvýšit kvalitu projektů a urychlit jejich realizaci, aby se v Olomouci stavělo více dostupných bytů. ■ hoj

Olomouc získala dvě ocenění

Město uspělo v celostátní soutěži Komunální projekt roku 2026 hned ve dvou kategoriích. Cenu ministryně pro místní rozvoj získala nová pobočka Knihovny města Olomouce. V kategorii Veřejná zeleň pak uspěly krajinné úpravy v Lošově.

V Lošově město založilo nový mokřad, vysadilo tradiční ovocné stromy v okolí hvězdárny a vybudovalo také protiterozní průleh. Nově založená krajinná zeleň přispívá ke zvýšení ekologické stability a biodiverzity území a zároveň nabízí atraktivní místo pro procházky Olomoučanů.

„Chceme, aby se zeleň rozvíjela nejen uvnitř města, ale také v jeho okolí. Krajina potřebuje místa, kde mohou najít útočiště rostliny i živočichové a kde se zároveň zlepší její schopnost zadržovat vodu a odolávat klimatickým změnám,“ uvedl náměstek primátorky Otakar Štěpán Bačák. Výsadby se nyní zaměří na Černovír, Chválkovice a Nemilany.

Cenu ministryně získala letos otevřená pobočka městské knihovny Kotelna. Dlouhodobě nevyužívanou výměňkovou stanicí v Trnkově ulici se podařilo

proměnit v kulturní, vzdělávací a komunitní centrum pro obyvatele jedné z největších sídlištních lokalit.

„Daří se nám dostávat tento typ veřejných služeb blíže lidem, tentokrát do srdce sídliště Nové Sady. Kulturní, komunitní, společenská či neformálně vzdělávací činnost by se neměla odehrávat pouze v centru, ale ve větší míře také v okrajových částech města a na sídlištích,“ řekl investiční náměstek primátorky Miloslav Tichý.

Do dvanáctého ročníku soutěže se přihlásilo 171 projektů v devíti kategoriích. ■ hoj

Město ocenilo šest učitelek a dva počiny roku

Ze 170 nominací v kategorii Učitel roku a 21 nominací za Počin roku v oblasti školství a volnočasových aktivit vybírala odborná komise laureáty, kteří v září převzali ocenění na jevišti Moravského divadla.

Nominace sesbíral odbor školství prostřednictvím ankety na webových stránkách města, od pedagogů, nepedagogických pracovníků, žáků, rodičů i široké veřejnosti.

Primátorka Miroslava Ferancová děkovala nejen oceněným, ale všem pedagogům v hledišti. „Některé mé učitelky způsobily, že jsem začala mít ráda knihy, že jsem začala ráda chodit do školy a vlastně to, kam jsem se dostala. Děkuji zpětně mým učitelkám i vám všem, že toto krásné povolání děláte, protože ono není lehké,“ řekla primátorka.

Práci kantorů ocenil i náměstek primátorky pro školství Viktor Suchanek. „Vždycky, když v televizi slyším, že je někdo z Olomouce, že někdo z Olomouce něco dokázal, tak si uvědomím, že musel projít vašimi rukama,“ uvedl náměstek a dodal, že role pedagogů v životě je stejně důležitá jako role rodičů.

Samotné ocenění pro pedagogy mělo poprvé podobu originální skleněné sošky ze skláren Květná 1794. „Na její ruční výrobu se podílel tým zkušených sklářů, kteří do každého detailu promítli tradiční řemeslnou výrobu a umění. Výsledkem je ocenění, které v sobě spojuje

jedinečnost, tradici i reprezentativní charakter,“ objasnila vedoucí odboru školství Eliška Benešíková Majorová.

Počinem roku v oblasti školství se pro rok 2026 stalo otevření prvního stupně základní školy, která vyučuje podle programu Začít spolu na Žižkově náměstí. Ocenění převzala ředitelka Hana Kretková.

Za Počin roku v oblasti volnočasových aktivit získala ocenění Nikola Poláková za založení Hravé zahrady v Chomoutově.

Historie oceňování pedagogů a osobností volnočasových aktivit sahá do roku 2011, kdy se anketa konala poprvé. Po covidové pauze byla s malými obměnami obnovena v roce 2024. ■ pok

OCENĚNÉ PEDAGOŽKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Jana Vaňurová,
FZŠ Tererovo náměstí
Vendula Teichmannová,
ZŠ Dvorského
Magdalena Jagošová,
ZŠ Heyrovského

OCENĚNÉ PEDAGOŽKY MATEŘSKÝCH ŠKOL

Iveta Navrátilová,
MŠ Dvorského
Gabriela Pokorná,
MŠ Střední Novosadská
Ivona Havelková,
MŠ Univerzity Palackého

PROVOZNÍ DOBA ŠKOLNÍCH HRÍŠTÍ PRO VEŘEJNOST

hřiště	říjen	
	prac. dny	so, ne a sv.
MŠ Herrmannova	16:30–18:00	9:00–18:00
ZŠ a MŠ Demlova	15:00–18:00	9:00–18:00
ZŠ Heyrovského*	16:00–18:00	9:00–18:00
FZŠ a MŠ Holečkova	16:00–18:00	9:00–18:00
ZŠ Rooseveltova	15:00–18:00	9:00–18:00
MŠ Rooseveltova	17:00–19:00	17:00–19:00
ZŠ a MŠ Náves Svobody	15:00–18:00	9:00–18:00
ZŠ a MŠ Nedvědova	16:00–18:00	9:00–18:00
ZŠ Mozartova	16:00–18:00	9:00–18:00
FZŠ a MŠ Rožňavská	9:00–12:00	9:00–12:00
	14:00–19:00	15:00–18:00
ZŠ a MŠ Řezníčkova	15:00–18:00	9:00–18:00
ZŠ tř. Spojenců	17:00–18:00	9:00–13:00
		14:00–18:00
ZŠ a MŠ Svatoplukova	16:30–18:00	9:00–18:00
ZŠ Zeyerova	15:30–18:00	9:00–18:00
FZŠ Tererovo náměstí	15:00–18:00	9:00–12:00
		13:00–18:00
ZŠ Helsinská	15:00–18:00	9:00–12:00
		13:00–18:00

* ve dnech státních svátků je areál uzavřen

ZDROJ: MMCI

Jako kdysi

Mateřská škola ve Wolkerově ulici slavila čtyřicet let své existence. Tentokrát do školky přišli dospělí bez dětí, aby si zavzpomínali na společném setkání s vrstevníky. Slavnostní odpoledne vyplnil pestrý program připravený pedagogy i dětmi. Významným bodem oslav bylo zasazení pamětního stromu, který bude připomínat jubileum, zájem vzbudila také možnost napsat vzkaz do časové schránky a mnozí návštěvníci tuto příležitost využili. ■ dtx

Hudba, kino a dobré jídlo, tak slaví sousedé z Kosmonautů

Třída Kosmonautů v neděli 20. září rozhodně nepůsobila jako obyčejná nedělní ulice. Prostranství vedle Bounty Rock Cafe zaplnili sousedé, děti i návštěvníci z dalších částí Olomouce, kteří si přišli užít bohatý program šestého ročníku Sousedského setkání Kosmonautů.

U sousedského stolu se postupně scházely domácí dobroty, které přinesli sami návštěvníci. „Lidé si společné setkání berou za své a nechtějí být jen diváky, ale sami se na jeho podobě podílejí. Své místo si opět našla soutěž o nejlepší hodolanskou omáčku. Letos se sešlo šest soutěžních vzorků,“ uvedla Barbora Boráková, členka Komise městské části Nové Hodelany a spoluorganizátorka akce.

Velký zájem mezi návštěvníky vzbudil tradičně také swap a sousedské vazby se posilovaly u partie šachů i opékání špekáčků.

Děti si mohly vyzkoušet šalovou akrobacii s Cirk Atum nebo vzít do ruky sprej na workshopu s Chaos company. Ručodělné tvoření, netradiční hry s ringem,

diskem nebo míčkem a možnost potrénovat rovnováhu na balančních podložkách pak nabídl stánek DDM Olomouc. Ohlas měly i komentované prohlídky výstavy Bydliště? Sídliště!, vedené zástupci spolku Za krásnou Olomouc.

Mladá krev ze ZUŠ Žerotín přivezla na třídu Kosmonautů známé skladby ve svých aranžích, kapela Nakave nabídla

směs folku, reggae, ska a samby a Kako čade přidali pořádnou porci španělské, balkánské a romské hudby. Právě jejich vystoupení už nenechalo mnoho lidí v klidu a publikum se pustilo do tance. A protože počasí vydrželo až do večera, mohl se uskutečnit i jeden z letošních nových bodů programu: letní kino pod širým nebem. ■ dtx

885 let Slavonína

Olomoucká městská část Slavonín v září slavila 885 let od první písemné zmínky. Oslavy inicioval lékař Jiří Novák a početný tým organizátorů se letos rozšířil o římskokatolickou farnost, základní a mateřskou školu, fotbalový klub a celou řadu místních firem a podnikatelů.

„Oslavy jsme rozdělili do čtyř míst a návštěvníky jsme mohli pozvat na bohoslužbu a hudební program do kostela svatého Ondřeje, do pěkně vyzdobené základní a mateřské školy, areálu fotbalového klubu a do prostor bývalé cihelny,“ vyjmenoval lokace oslav předseda Komise městské části Slavonín Ivo Háger.

Program uspokojil všechny věkové kategorie hostů, kterých bylo v závěru léta ve Slavoníně požehnaně. ■ pok

Komise olomouckých městských částí jsou vzorem pro jiné

Předsedům komisí městských částí poděkovala v září za čtyři roky práce primátorka Miroslava Ferancová a její náměstek Viktor Suchanek.

„Doufám, že ve své práci budete pokračovat bez ohledu na výsledek voleb. Protože jen díky vám víme, jak postavit střednědobý i dlouhodobý investiční plán, díky vám víme, na co se máme připravit a co máme udělat,“ řekla primátorka.

Komise městských částí jsou poradním orgánem rady města a podle

primátorky jsou skvělým mezičlánkem mezi vedením a obyvateli města. Navíc s detailní znalostí místního prostředí.

Podobně náměstek Suchanek nešetřil slovy chvály. „Podle statistik jste byli levnější a stabilnější než komise před vámi. A také efektivnější, co se týče peněz proinvestovaných na estetizaci,“ uvedl náměstek Suchanek. Také zdůraznil, že Olomouc sloužila jiným stejně velkým městům za příklad dobré praxe v práci s komisemi.

Předsedům pak náměstek připomněl, že jejich poslední schůze bude v říjnu a že je již čekají hlavně předávací protokoly a předání klíčů. „Ideální ale bude, když oba podpisy na protokolu budou stejné,“ zažertoval náměstek. Přiblížil tím situaci, že v některých městských částech může pokračovat v čele komise i stejný předseda.

V Olomouci existuje 27 komisí městských částí a jejich členové jsou zpravidla nominováni politickými stranami zvoleného zastupitelstva. ■ pok

OLOMOUC SOLIDÁRNÍ MĚSTO POMÁHÁ V AFRICE I NA UKRAJINĚ

Pomoc Olomouce nekončí na hranicích města ani republiky. V posledních letech město pomáhalo lidem zasaženým válkou na Ukrajině, ale letos se pomoc z Hané vydala ještě dál, do Gambie, kam zamířilo pětadevadesát jízdních kol pro školáky.

JAN HOREJŠ

Dětem v Gambii usnadní jízdní kola cestu do školy díky neziskové organizaci Kola pro Afriku. Nejde přitom o nové bicykly z obchodu. Tato kola několik let čekala ve skladu města, zda se o ně přihlásí jejich původní majitelé.

Tři roky čekání

Téměř stovka jízdních kol strávila tři roky v hale, kde město uchovává předměty ze ztrát a nálezů. Během této doby měli jejich původní majitelé možnost se o ně přihlásit. Nikdo tak ale neučinil, a kola proto přešla do majetku města.

„Vždy běží tříletá lhůta, během které se mohou lidé přihlásit o své ztracené či zapomenuté kolo. Pokud tak majitel neučiní, kolo přechází do majetku města,“ vysvětlila vedoucí oddělení komunikace a marketingu olomouckého magistrátu Lenka Jedličková.

Pro nevyzvednutá kola se následně nabízela dvě možná řešení. Mohla skončit v kovošrotu, nebo dostat příležitost k dalšímu využití prostřednictvím darování. Olomouc se rozhodla pro druhou možnost a navázala tak na svou předchozí spolupráci s organizací Kola pro Afriku.

Kola pomáhají na cestě do školy

Olomouc darovala organizaci Kola pro Afriku již v roce 2022 šedesátku jízdních kol. „Letos nám jich město věnovalo devadesát pět. Přibližně polovina darovaných kol bude po kontrole, přípravě a servisu přímo v Gambii vhodná pro náš školní projekt. Ne všechna kola totiž splňují podmínky pro africký terén,“

vysvětlil zakladatel organizace Roman Posolda. Podle něj jsou některá kola konstrukčně méně vhodná, jiná vzhledem ke svému technickému stavu poslouží jako cenný zdroj náhradních dílů pro opravy dalších jízdních kol.

Zbylá kola rovněž projdou opravou, zamíří ovšem na beneфіční e-shop kolaprokola. „Finanční prostředky z jejich prodeje využíváme především na financování nákladné přepravy jízdních kol do Gambie, takže i tato kola budou nepřímou pomáhat dětem a školám v západní Africe,“ vysvětlil Posolda. Dodal, že kola dorazila do přístavu Banjul v Gambii právě nyní. Odtud budou převezena do vnitrozemí Gambie, do regionu Central River Region v okolí města Janjanbureh, kde organizace dlouhodobě spolupracuje s partnerskými základními a středními školami. „Právě tam pomáhají dětem překonávat často mnohakilometrové cesty do školy,“ přiblížil další osud daru z Olomouce Roman Posolda.

Sanitka zamířila do Černivce

Pomoc za českými hranicemi ale pro Olomouc neznamená jen podporu rozvojových projektů. Výraznou část zahraniční pomoci města v posledních letech představuje také Ukrajina, která se od začátku ruské agrese potýká s rozsáhlými dopady války. Olomouc přitom pomáhá nejen prostřednictvím humanitárních sbírek, ale také konkrétní materiální pomocí a spoluprací s partnerskými městy.

Jedním z konkrétních příkladů je sanitní vůz, který město v listopadu 2024 darovalo svému partnerskému městu Černivci na západě Ukrajiny. Sanitka původně sloužila v rámci záchranné služby. Vyřazenou sanitku po obměně vozového parku daroval městu napřed Olomoucký kraj právě za účelem předání do spřáteleného města na západě Ukrajiny.

„Potřebujeme ji, protože jsme většinu svých vozů poslali na východ, na frontu,“ uvedl při převzetí sanitky Serhij Dobrzan-skyj, předseda výkonného výboru Rady města Černivci. Darování sanitky přitom nebylo snadné ani z administrativního hlediska. „Není zrovna jednoduché darovat a vyvézt sanitku mimo Evropskou unii. Hodně nám v tom pomohla s celní deklarací společnost Gerlach,“ uvedl vedoucí odboru ochrany olomouckého magistrátu Jan Langr.

Sanitka tak po několika letech služby v Olomouckém kraji pokračuje ve své práci na Ukrajině. Nešlo přitom o první pomoc, kterou Olomouc svému partnerskému městu poskytla. Už v roce 2022, krátce po začátku ruské invaze, vypravila do Černivci sanitku a dva kamiony s celkem pětadvaceti tunami humanitární pomoci.

Pomoc dětem

Pomoc Ukrajině ale nemusí mít podobu pouze věcí, které lze naložit do kamionu nebo převézt přes hranice. Letos v únoru nabídla Olomouc zázemí také skupině ukrajinských dětí, které vyrůstají ve stínu války.

Na deset dní přijelo do Olomouce z ukrajinského Kryvého Rihu 33 dětí. Byly mezi nimi děti z vnitřně vysídlených rodin, děti obránců Ukrajiny i mladí lidé, kteří navzdory složitým podmínkám uspěli v celoukrajinských a mezinárodních vědeckých a tvůrčích soutěžích. Pro některé z nich šlo vůbec o první cestu mimo rodný kraj a také první pobyt v zahraničí.

Zázemí jim poskytl Sluňákov, centrum ekologických aktivit města Olomouce. Cílem pobytu nebylo pouze poznat město a jeho okolí, ale především nabídnout dětem několik dní bez každodenního napětí spojeného s válkou. Program proto spojil poznávání, vzdělávání, tvoření, zábavu i odpočinek.

„Během deseti dnů jsme společně s řadou olomouckých organizací připravili program, který dětem nabídl poznání, tvoření, zábavu i obyčejnou radost ze společně stráveného času,“ přiblížila Michaela Pavlíková ze Sluňákova.

Děti se setkaly se svými vrstevníky ve Waldorfské škole Olomouc, navštívily zoologickou zahradu, hasičskou stanici, Pevnost poznání nebo dům dětí a mládeže. Vyzkoušely si také 3D tisk, keramiku či fotografování a nechyběl ani výlet na Praděd. Součástí programu byly rovněž aktivity zaměřené na psychickou pohodu, například setkání s psychologem, relaxační dílny nebo společné aktivity se studenty ukrajinské filologie Univerzity Palackého, kteří pomáhali s tlumočením.

Pobyt zakončil společný kulinářský den. Děti vařily boršč na ohni, pekly pizzu a měly prostor jednoduše trávit čas spolu. Právě obyčejné chvíle bez sirén, nejistoty a válečných zpráv přitom podle organizátorů patřily k nejdůležitějším částem celého pobytu.

KOLA PRO AFRIKU

Kola pro Afriku je česká nezisková organizace založená v roce 2012. Jejím hlavním cílem je podporovat vzdělávání dětí v Gambii prostřednictvím sběru, oprav a přepravy darovaných jízdních kol, která dětem usnadňují každodenní cestu do školy. Dárci z Česka a Slovenska organizaci věnovali již více než 60 tisíc kol v různém stavu, z nichž bylo přes 15 tisíc kol předáno gambijským školákům. Do Gambie bylo dosud odesláno také 35 lodních kontejnerů s koly, náhradím a náhradními díly.

Zastupitelstvo z roku 2022 se sešlo naposledy

Naposledy před komunálními volbami se 7. září sešlo k jednání Zastupitelstvo města Olomouce ve složení, které bylo výsledkem minulých voleb.

Olomoučany zastupuje v rozhodování samosprávy 45 zvolených zastupitelů. V tomto případě to bylo 11 žen a 34 mužů, kteří se sešli na 21 veřejných projednáváních. Nejdelší schůze trvala jedenáct a půl hodiny a mezi nejdéle

projednávaná témata patřila multifunkční hala, sloučení divadla a filharmonie nebo změny územního plánu v Kašparově ulici. No a každý prosinec zhruba dvouhodinová diskuse o rozpočtu na další rok.

Poslední jednání mělo slavnostní ráz. Primátorka Miroslava Ferancová rozdala všem přítomným pamětní listy a posledním bodem programu byla společná fotografie. ■ pok

VÝZVA PRIMÁTORKY

„Chcete ovlivnit další směřování svého města? Přijďte k volbám. Nenechte propadnout své hlasy.“

Den pro republiku: Lampionový průvod i koncert filharmonie

Ve středu 28. října si Olomoučané připomenou Den vzniku samostatného československého státu. Letos je to už 108 let. Státní svátek oslaví tradiční lampionový průvod, nasvícené Bezručovy sady, pietní akt i slavnostní koncert.

Celý program začne na Horním náměstí v 16 hodin, kdy bude hrát Dixieland Vojenské hudby Olomouc. Na 17 hodin je naplánován pietní akt před radnicí u pamětní desky Tomáše Garrigua Masaryka. „Pietní akt se v předchozích letech tradičně konal u pomníku T. G. M. na Žižkově náměstí, ale kvůli probíhající rekonstrukci byl letos přesunut k pamětní desce na budově radnice. Ta připomíná jedinou oficiální návštěvu Tomáše Garrigua Masaryka v Olomouci v roce 1921,“ vysvětlila Lucie Rozbořilová z olomouckého magistrátu. Doplnila, že 28. října přesně před pěti lety byla pamětní deska zároveň slavnostně odhalena.

Lampionový průvod vyrazí z Horního náměstí za doprovodu Vojenské hudby

Olomouc v 17:30. „Průvod povede z náměstí do Bezručových sadů, které budou při této příležitosti slavnostně nasvíceny. Lidé si tak po skončení průvodu budou moci užít večerní park ve speciální atmosféře,“ pozvala Rozbořilová.

Od 19 hodin proběhne v Redutě

slavnostní koncert Moravské filharmonie. Tematicky na něm vystoupí interpreti z Česka i Slovenska. Zazní koncert pro housle a orchestr Ericha Korngolda a také Symfonie č. 6 Antonína Dvořáka. Vstupenky na koncert jsou k dispozici na webu www.mfo.cz. ■ bmc

OLOMOUC OZNAČILA SVÉ PAMÁTNÉ A VZÁCNÉ STROMY

Desítka významných a vzrostlých stromů v Olomouci dostala v září speciální štítky.

Město se připojilo k projektu TreeTag, který upozorňuje na význam stromů ve městech a připomíná jejich přínosy pro životní prostředí i kvalitu života.

Mezi vybranými byly památné lípy, jilm, dub i mohutné metasekvoje. Některé z nich přitom v minulosti čelily požadavkům na pokácení nebo výrazné zásahy.

„Vzrostlé stromy jsou pro město nenahraditelné. Nejde jen o jejich vzhled. Pomáhají ochlazovat ulice, zadržovat vodu, zachytávat škodliviny a vytvářejí příjemnější prostředí pro život. Právě proto chceme jejich význam připomínat i tam, kde se může jejich ochrana dostávat do konfliktu s jinými potřebami města,“ uvedl náměstek primátorky Otakar Štěpán Bačák.

Deset vybraných olomouckých stromů dostalo označení, které má upozornit na jejich hodnotu. Odborníci u vytipovaných stromů sledují jejich parametry a vyčíslují také jejich ekosystémové služby – množství zadržené dešťové vody, odstraňování škodlivin nebo produkci kyslíku.

„Vybrali jsme takové stromy, které jsou dlouholeté, vzrostlé a pro konkrétní místa mají velkou hodnotu. U některých se přitom opakovaně setkáváme s požadavky na jejich odstranění nebo výrazné ořezání. Právě proto chceme jejich význam ukázat i veřejnosti,“ vysvětlila Jitka Štěpánková z odboru městské zeleně a odpadového hospodářství.

Příkladem je památný jilm v Charkovské ulici. Strom se dnes nachází přímo v komunikaci a opakovaně se objevují požadavky na jeho odstranění kvůli stavu vozovky nebo nedostatku parkovacích míst. Jenže příběh tohoto stromu je poněkud jiný: původně rostl ve vegetační ploše a komunikace byla vybudována až později kolem něj. I v současných, poměrně nehostinných podmínkách poskytuje okolí stín a přispívá k výparu vláhy.

Podobným tlakům čelí také památná metasekvoje na křižovatce Lazecká a Na Střelnici. V jejím ochranném pásmu se například dostávají do konfliktu požadavky na vedení inženýrských sítí s potřebou zachovat vzrostlý strom. U trojice metasekvojí v Kmochově ulici zase vlastníci domu opakovaně požadují snížení korun stromů kvůli jehličí, které na podzim padá na střechech.

„Strom může být někdy v konfliktu s našimi praktickými potřebami. To ale ještě neznamená, že jediným řešením musí být jeho odstranění,“ dodala Štěpánková. Právě schopnost hledat taková řešení je podle ní důležitá.

Označení není pro město jen připomínkou, je také upozorněním, že městská zeleň má svou hodnotu, která není na první pohled vždy vidět. ■ jed

ŠTÍTKY PRO STROMY

- lípa srdčitá na třídě Míru,
- památná lípa velkolistá v Čajkovského ulici,
- památný jilm na křižovatce ulic Kpt. Nálepky a Charkovská,
- památná metasekvoje tisovcovitá na křižovatce ulic Lazecká a Na Střelnici,
- památná metasekvoje tisovcovitá v ulici Myslbekova,
- dub letní u domu v ulici Rožňavská 3,
- památná lípa srdčitá v aleji Černá cesta,
- trojice metasekvojí v Kmochově ulici.

Klenoty pralesa představí orchideje a tropické rostliny z celého světa

Fascinující svět nejkrásnějších rostlin planety budou mít Olomoučané na dosah **od 16. října do 1. listopadu** na unikátní výstavě Klenoty pralesa ve sbírkových sklenících Výstaviště Flora.

Návštěvníky čekají tisíce pestrobarevných květů a mnoho vzácných druhů orchidejí z celého světa – od půvabných miniaturních odrůd až po dechberoucí giganty přesahující výšku jednoho metru.

„K nejvýraznějším exponátům budou patřit opičí orchideje rodu *Dracula*. Jejich květy svým tvarem připomínají obličej malých opiček. Zajímavostí budou také diamantové orchideje, které zaujmou

především svými listy s výraznou zlatou nebo stříbrnou žilnatinou,“ uvedla mluvčí Výstaviště Flora Monika Tomašovičová. Součástí výstavy budou také orchideje s výraznou vůní nebo vanilková orchidej.

Klenoty pralesa ale nejsou jen o orchidejích. Výstava představí také další exotické rostliny. Mezi ně bude patřit například *Microsorium thalictroides* – vzácné modré kapradí. Novinkou bude *Nepenthes* zvaná Midnight, masožravá láchovka s nápadnými temně černými pastmi. Na Moravě bude k vidění poprvé.

Návštěvníci budou mít poprvé na výstavě možnost spatřit také mimořádně

vzácný druh *Paphiopedilum rothschildianum*, který bude možné na místě rovněž zakoupit.

Po celou dobu výstavy bude na prodejním stánku k dispozici bezplatná pěstelská poradna, kterou povede zkušená pěstitelka a kurátorka expozice Markéta Aubrechtová Dlouhá. ■ dtx

Kvůli nízkým průtokům platí do konce října zákaz odběru vody

Odbor životního prostředí Magistrátu města Olomouce prodloužil zákaz nakládání s povrchovými vodami a odběru povrchových vod z některých vodních toků.

Důvodem jsou přetrvávající nepříznivé hydrologické podmínky a také rozsáhlý úhyn ryb v řece Moravě na jihu Olomouce. Zákaz se týká vodního toku Trusovický a Dolanský potok včetně jejich přítoků ve správním obvodu obcí Bělkovice-Lašťany a Dolany. Vztahuje se také na řeku Bystřici včetně jejích přítoků ve správním obvodu obcí Hlubočky, Velká Bystřice, Bystrovany a Olomouc. Opatření platí do 31. října.

Situaci na vodních tocích komplikoval rozsáhlý úhyn ryb v Moravě. Olomoučtí rybáři jej společně s pracovníky odboru životního prostředí průběžně sledují. Podle dosavadních zjištění dochází k úhynu především v nočních hodinách, kdy ve vodě výrazně ubývá kyslíku a ryby se začínají dusit.

„V současné situaci se potkává několik nepříznivých faktorů. Nízký průtok znamená, že se nemohou naředit látky, které se do Moravy a jejích přítoků dostávají. Krátkodobé srážky navíc spláchly nečistoty a současně propláchly a pročistily kanály. V povodí také probíhají zemědělské

práce a hnojení,“ vysvětlil vedoucí odboru životního prostředí Petr Loyka.

Na jihu Olomouce se podle něj tyto vlivy v dlouhém úseku pod jezem opakovaně sčítají. Tentokrát je ale situace mimořádně závažná. Jde o stovky kilogramů uhynulých ryb a podle dostupných poznatků o nejrozsáhlejší úhyn zaznamenaný za dobu sledování rybiho společenstva od 90. let.

Pro vodní živočichy přitom není rozhodující pouze množství kyslíku naměřené během dne. Kritická je především situace po setmění, kdy vodní organismy kyslík

spotřebovávají a jeho koncentrace může klesnout na hodnoty, které ryby nedokážou přežít.

„Pokud je ve vodě přes den dostatek kyslíku, nemusí to ještě znamenat, že jsou podmínky pro ryby bezpečné. Zásadní je, kolik kyslíku ve vodě zůstane od chvíle, kdy se setmí a všechny organismy jej začnou spotřebovávat. Právě během noci se může situace rychle zhoršit,“ upozornil Loyka.

Zákaz odběru povrchových vod má pomoci omezit další zatěžování vodních toků. ■ jed

Potkani u popelnic? Krmíme si je sami

Každý týden řeší odbor životního prostředí magistrátu stížnosti na výskyt potkanů v blízkosti kontejnerových stání. U nádob na odpad se totiž vyskytují zbytky potravin a zejména nespotřebovaného pečiva. Lidé je ale sami odkládají také do městské zeleně nebo na břehy vodních toků a na okraje polí.

„Lidem je líto nespotřebované a prošlé potraviny vyhodit a myslí si, že v přírodě poslouží jako krmivo. Opak je pravdou. Nezáleží na tom, zda jde o pečivo nebo kazící se ovoce a zeleninu. V městském prostoru je to zajímavé bohužel především pro potkany,“ vysvětlil vedoucí odboru životního prostředí Petr Loyka.

Za deratizaci potkanů na městských pozemcích stále vynakládá město statisícové částky. V letošním roce celková částka již přesáhla čtyři sta tisíc korun.

„Všechny podněty občanů, společenství vlastníků, komisí městských částí i požadavky hygieniků vyhodnocujeme a zajišťujeme monitoring. Podnětů i požadavků na deratizaci přibývá a náklady jen

narůstají,“ uvedla primátorka Miroslava Ferancová.

Lidská potrava není pro volně žijící živočichy ani ptactvo vhodná a vyhozené potraviny jim i v menším množství způsobují závažné trávicí problémy.

„Množí se nám příkrmování vodních ptáků toustovým chlebem, který v sáčku dlouho vydrží. Jenže ptáci si na nejprůmyslověji zpracovaném pečivu plným konzervantů nijak nepochutnají,“ dodal Loyka. A nabádá: nekrmte! ■ pok

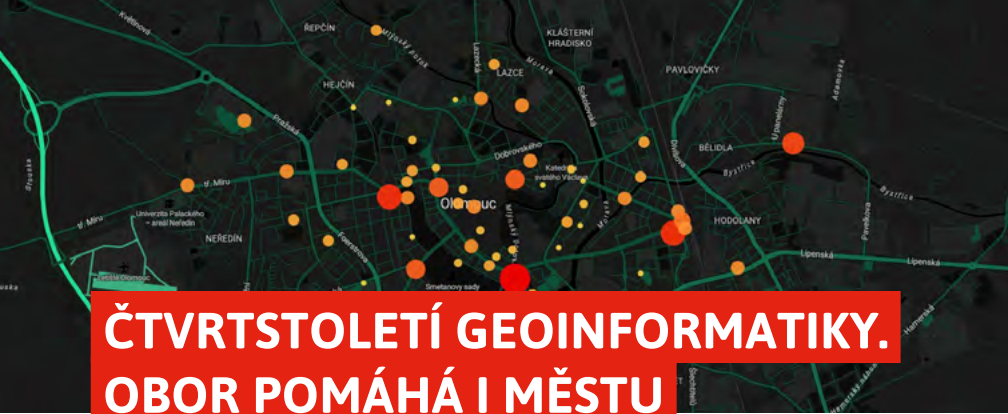

OLOMOUC VYNIKÁ MEZI MĚSTY V TŘÍDĚNÍ ELEKTROODPADU

Obyvatelé Olomouce třídí vysloužilé elektro nejlépe mezi městy Olomouckého kraje. Ve své kategorii to byly více než čtyři kilogramy elektroodpadu na osobu.

Olomouc získala nejvyšší ocenění v soutěži O keramické sluchátko, kterou vyhlašuje nezisková společnost Asekol s Olomouckým krajem. Spolu s Olomoucí stály na stupních vítězů i obce Skřípov a Bohuňovice.

V tomto ohledu byla hodnocena výtečnost odevzdaných vysloužilých elektrospotřebičů v přepočtu na jednoho obyvatele. Mezi odevzdané elektrospotřebiče se řadí například počítače, televize, rádia, fotoaparáty, videokamery nebo mobilní telefony. Těch lidí v kraji za rok 2025 vytrídili 2674 tun, což činí v průměru 4,24 kilogramu na obyvatele. ■ mmo

ČTVRTSTOLETÍ GEOINFORMATIKY. OBOR POMÁHÁ I MĚSTU

Olomoučtí geoinformatičtí oslavili 25 let založení své katedry. Ta se výrazně prosazila i do spolupráce s městem, které využívá její data k dalšímu rozvoji.

Vznik Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého byl ovlivněn důsledkem opožděné informatizace a digitalizace geovědních oborů v socialistickém Československu. Kvůli embargu a politickým překážkám pronikání informačních technologií do společnosti, průmyslu i vědy v letech 1948 až 1989 existovala velká propast v přístrojovém vybavení i kvantitativním pojetí geografie. Listopad roku 1989 otevřel domácím odborníkům a pracovištím zcela nový svět sběru, správy, zpracování a prezentace geografických informací.

První technologie přišla z Irska

„Když jsem v roce 2001 katedru geoinformatiky zakládal, měl jsem jasnou představu – vybudovat v Olomouci pracoviště, které nebude jen sledovat vývoj oboru, ale bude v něm vidět a slyšet. Respekt se nedá vyhlásit ani získat jedním úspěchem, musí se dlouhodobě potvrzovat kvalitou výuky, výzkumu, mezinárodní spolupráce i lidí, kteří katedrou projdou. Výraznou součástí této cesty se stala kartografie, v níž se katedra postupně zařadila mezi mezinárodní špičku,“ uvedl k výročí zakladatel katedry Vít Voženílek.

Přestože kořeny moderních technologií zpracování prostorových informací sahají do poloviny 18. století, myšlenka ukládat a organizovat prostorové informace v počítačích se zrodila až v 60. letech minulého století. Vzniku geoinformatiky předcházela vývoj geografických informačních systémů (GIS).

Na českou akademickou půdu pronikly informační technologie skrze několik vědních oborů, mezi které se postupem času zařadila i geografie. Na Univerzitě Palackého se první programové vybavení z kategorie GIS objevilo v roce 1992. Z Irska.

Od A do Ž

Počátek rozvoje geoinformatiky souvisí s výukou nových předmětů jako Statistika

a počítače v geografii, Geografické informační systémy nebo Počítačová kartografie. Všechny vyučoval Vít Voženílek. Pod jeho vedením byly zadávány a vypracovány první diplomové práce studentů na obou katedrách. Vše probíhalo na pracovišti, které garantovalo výhradně studium učitelství. A právě úspěchy katedry na poli geoinformatiky a kartografie podnítily ambice získat samostatné odborné studium geoinformatiky pod studijním programem Geografie.

V květnu 2001 rozhodl Akademický senát přírodovědecké fakulty o založení katedry geoinformatiky k 1. září a jejím umístění do přístavku budovy na třídě Svobody. Dnes je katedra významným partnerem městské samosprávy, státní správy i průmyslových podniků.

„Katedra má širokou uplatnitelnost od A do Ž. Tedy od armády po životní prostředí,“ prohlásil její současný vedoucí Vilém Pechanec. Mezi těmito písmeny leží podle něj vše ostatní. Práce s prostorem a vazba na všechna lidská odvětví.

Katedra jako partner

„Geoinformatika však není vědou zavřenou mezi zdmi univerzitních učeben. Od samého počátku klademe důraz na to, aby náš výzkum přinášel konkrétní a hmatatelné výsledky pro každodenní život. Naši absolventi dnes působí v předních veřejných i soukromých institucích po celém světě,“ uvedl Vilém Pechanec.

Současné odborné a výzkumné aktivity katedry se soustředí i na Olomouc a její okolí. Výstupy z katedry geoinformatiky aktivně napomáhají optimalizovat fungování města, ať už jde o plynulost dopravy, adaptaci na klimatické změny, péči o krajinné prvky nebo památkovou ochranu. Katedra dlouhodobě spolupracuje s městem také v oblasti územního plánování a územně analytických podkladů.

Navíc katedra geoinformatiky zpřístupňuje veřejnosti na webové stránce mapy.olomouc.xyz i historickou podobu Olomouce prostřednictvím aplikace Proměny Olomouce v čase. Ta obsahuje více

než 70 mapových vrstev od 17. století po současnost. „Umožňujeme tak porovnávat historické mapy, letecké snímky i územní plány a sledovat proměny konkrétních částí města,“ popsal odborný asistent Rostislav Néték.

Další výsledky spolupráce lze spatřit ve Sbírkových sklenících, kde katedra pomohla s mapováním jednotlivých exemplářů a vytvořením Informačního systému.

Pracovníci katedry se rovněž zapojili do obnovy sloupu Nejsvětější Trojice. Výsledky z fyzikálně-chemických měření a materiálových analýz zpracovali do podoby interaktivního 3D modelu, který umožnil restaurátorům a vědcům jednotlivá data časoprostorově vyhodnocovat.

Pracovníci geoinformatiky dále vytvářeli například 3D model zaniklé olomoucké synagogy nebo katedrály svatého Václava.

V jiném projektu spolupracovali na mapování a hodnocení funkčnosti zeleně v Olomouckých parcích a podíleli se na vývoji softwaru pro hodnocení významných stromů. I v tomto případě výsledky sdílí formou veřejně dostupných map.

Rozsáhlým projektem je vývoj a provozování komplexního systému pro monitorování a eliminaci komářích kalami, který je nasazený po celém Litovelském Pomoraví, včetně okrajových částí Olomouce.

Kromě toho provozují dvě sítě senzorů, které na téměř 20 stanovištích v Olomouci monitorují klimatické a další environmentální charakteristiky, díky nimž lze studovat efekt městského tepelného ostrova, působení měnicího se klimatu na vegetaci a lidské zdraví.

Geoinformatičtí pořádají také otevřenou akci Hackathon – Když data promluví, která v úzké koordinaci se zástupci města, kraje a dalších partnerů pomáhá prakticky vytvářet data a IT řešení pro aktuální problémy města.

S těmito partnery také vytváří a sdílí celou řadu otevřených dat, která jsou základem pro to, aby Olomouc mohla být nazývána Smart City. ■ ptx

42 PRIX BOHEMIA RADIO

Audiofestival, který
musíte slyšet

Český rozhlas

Prix Bohemia
Radio

18. – 22. 10. 2026
Olomouc

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL ROZHLASOVÉ TVORBY

SOUTĚŽNÍ PŘEHLÍDKA | BESEDY | DIVADLO
KONCERTY | PODCASTY

NEDĚLE 18. 10. 2026

14.00 – 17.00 | **Český rozhlas v Galerii Šantovka** Aleš Cibulka | Hosté: L. Bouček a J. Pokorný, D. Vojnarová, J. Matějů (K. Gott), L. Polišenská, O5 a Radeček

16.00 – 17.30 | **Neviditelný herec – Olmerka** | Hosté: L. Polišenská, V. Fridrich, N. Tichánková | Červený kostel

17.00 – 18.30 | **Host Radiožurnálu s Janem Pokorným a Liborem Boučkem**
Hosté: P. Horváth, A. Vrzák a další | Kino Metropol

PONDĚLÍ 19. 10. 2026

18.00 – 19.30 | **Desítka Pavla Horvátha s Antonínem Panenkou** | Jazz Tibet Club

ÚTERÝ 20. 10. 2026

16.00 – 17.30 | **Beseda O. Brousek a I. Plíhalová** | M. Bureš | Vila Primavesi

19.00 – 21.00 | **Divadlo Petra Bezruče – Špinarka** | Moravské divadlo Olomouc

20.00 – 21.30 | **Načeva s kapelou** | Jazz Tibet Club

STŘEDA 21. 10. 2026

16.30 – 17.30 | **Martin Finger o rozhlasovém herectví** | M. Bureš | Vila Primavesi

17.00 – 18.30 | **Hana Maciuchová – Vášeň**
Premiere Cinemas Olomouc Galerie Šantovka

19.30 – 21.00 | **Buchty: Barevný kotlík** | I. Veselková a Z. Fuksová
Hosté: P. Uhlík, M. Samec a cimbálista D. Skála | Sedmička

20.00 – 21.30 | **Koncert: Milan Kňážko a Story** | Český rozhlas Olomouc Horní náměstí 21

ČTVRTEK 22. 10. 2026

16.00 – 17.30 | **Beseda Igor Bareš 60!** | M. Bureš | Hosté: I. Bareš, D. Černá, J. Bartoň
Český rozhlas Olomouc Horní náměstí 21

PO CELOU DOBU FESTIVALU

Kavárna POTMĚ | Svět, kde oči odpočívají a ostatní smysly ožívají | Projekt Světluška
Nadačního fondu Českého rozhlasu | Horní náměstí

9.30 – 18.30 | **Veřejný poslech soutěžních děl a diskuse s tvůrci**
Umělecké centrum UP, Univerzitní 3

PROGRAM

Váš svět
stro

ZAČÍNALI S OHÝBAČKOU, DNES MAJÍ ŠEDESÁT ZAMĚSTNANCŮ

Do První hanácké BOW zavítala počátkem září primátorka Miroslava Ferancová, její náměstek Tomáš Sýkora a ředitel Okresní hospodářské komory Radim Kašpar. A chvíli si připadali jako na privátním strojírenském veletrhu.

„Je to až neskutečné. A představte si, že já umím se soustruhem, a dokonce jsem kdysi doma s tatínkem i svařovala,“ rozplývala se v showroomu společnosti primátorka Ferancová. Celá hala byla plná nejrůznějších strojů rozdělených podle kategorií.

Důvod návštěvy byl prozaický, vedení města i komory zajímaly rozvojové plány firmy, její úspěchy i její sociální program.

Televizní úspěch

Jednatel Petr Opravil vzpomněl na rok 1993, kdy společně se dvěma kolegy společnost založili poté, co skončil

tehdejší slavný strojírenský závod. „BOW jsou ta naše tři jména,“ vysvětlil. Přestože začínali na koleně a v pronájmu, dnes má První hanácká BOW šest desítek stálých zaměstnanců a rozlehlý areál, který zdobí díla sochaře Jana Dostála. „Hodně s ním spolupracujeme, používá naše stroje,“ řekl s jistotou mírou hrdosti Opravil. Konec konců 12tunová Smyce je důstojnou ozdobou vjezdu do firmy, na jejímž pozemku stojí i Dostálova Stvůra, která byla dlouho vystavena v olomouckých Bezručových sadech.

Prvním vlastním strojem, který tři kamarádi vyvinuli, byla ohýbačka. Už se jí prodalo na deset tisíc kusů. „Tehdy jsem zavolaal Přemkovi Podlahovi, a ten nás dal do svého televizního pořadu. Poštačka nám pak nosila plné igelitky objednávek,“ přiblížil šéf firmy atmosféru devadesátých let. To si už mohli dovolit

i prvního zaměstnance – účetní. „A ta je s námi dodnes,“ zdůraznil Opravil.

Jako rodinná firma

První hanáckou BOW považuje Petr Opravil pořád za rodinnou firmu. V letošním roce uspořádali ve vlastním areálu pro podporu kultury v kraji festival Artbeat, na němž vystupovaly kapely z Česka i Slovenska. „Podporujeme ale i Nadaci Malý Noe nebo pěstouny v organizaci Náruč dětem,“ doplnil za firmu Richard Matula.

Společnost z Olomouce vyvíjí, prodává a servisuje řadu strojů. Sortiment začíná vybavením pro kutily a domácí použití v dílně a končí u vybavení profesionálních firem. A specialitou je vybavení pro školní dílny. „Trochu tím myslíme i na budoucnost,“ naznačil Matula a zdůraznil, že do firmy chodí pravidelně i celé školní exkurze.

Okresní hospodářská komora a vedení města mají za sebou asi tři desítky podobných výjezdů. Z První hanácké BOW odjížděli hosté s dojmem, že strojírenství by se na Hané mohlo udržet na dobré úrovni. ■ pok

Pečovatelská služba otevřela dveře i budoucím klientům

Kdo přemýšlí o využití pečovatelské služby pro sebe nebo své blízké, mohl se přijít poradit s těmi nejpovolanějšími. Pečovatelská služba má v Olomouci tradici dlouhou 35 let.

„Naši pracovníci na místě také poskytovali odborné poradenství ohledně péče, vyřízení příspěvků a jiných praktických věcí. Lidem jsme také radili, jaké pomůcky pro konkrétní situaci zvolit a kde je pořídit. Co naopak neкупovat a ušetřit tak peníze na jiné potřeby,“ popsala vedoucí střediska Jitka Weigelová.

V nově zřízené edukační místnosti si návštěvníci mohli vyzkoušet manipulaci s kompenzačními pomůckami, jako je polohovací lůžko, zvedák nebo různé typy chodítek a invalidních vozíků.

Z původního projektu, který

v průběhu let prošel vývojem a později se stal součástí Charity Olomouc, vzniklo dnešní Středisko pečovatelské služby. Poskytuje služby lidem, kteří se o sebe kvůli stáří nebo svému zdravotnímu stavu nemohou sami postarat.

Zkušený tým pečovatelek a pečovatelů dennodenně vyráží do desítek domácností seniorů a lidí se sníženou soběstačností. Pomáhají s osobní hygienou, stravováním, péčí o domácnost i dalšími běžnými činnostmi. Neberou lidem jejich samostatnost. Snaží se ji naopak co nejvíce podpořit a péči nastavit co nejvíce individuálně. Někomu stačí tísňové tlačítko pro pocit bezpečí, jiný potřebuje intenzivní asistenci.

Terénní pečovatelská služba v Olomouci začínala v září 1991 jako

experimentální projekt tehdejší České katolické charity a Ministerstva zdravotnictví. O dva roky později přešla pod nově vzniklou Charitu Olomouc. ■ dtx

Pište bílou, podpoříte nevidomé. Pastelky budou v ulicích

Veřejná sbírka Bílá pastelka, která pomáhá nevidomým a slabozrakým už více než 26 let, bude probíhat od 12. do 14. října.

Výtěžek sbírky umožňuje poskytovat služby organizací Tyfloservis a Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, které podporují osoby se zrakovým postižením na cestě k větší samostatnosti.

„Dobrovolníky sbírky poznáte podle bílých triček s logem sbírky. Přispět můžete přímo do pokladničky či bezhotovostně prostřednictvím QR kódu na pokladničce,“ popsala Michaela Ševčíková z olomouckého Tyfloservisu.

Sbírka probíhá každoročně u příležitosti Mezinárodního dne bílé hole. Ta pomáhá nevidomým a slabozrakým při orientaci a zároveň symbolizuje samostatnost a odvahu vyrovnávat se se ztrátou zraku. „Symbol sbírky bílá pastelka vyjadřuje solidaritu s lidmi se zrakovým postižením,“ vysvětlila Ševčíková. Loni se v Olomouci vybralo téměř 220 tisíc korun a v celé republice přes šest milionů.

Obecně prospěšná společnost Tyfloservis nabízí podporu, informace a nácvik dovedností lidem, kteří přes vážné zrakové obtíže hledají cestu k co možná nejsamostatnějšímu životu. Pomáhá těžce zrakově postiženým lidem s nácvikem orientace v prostoru a s nácvikem

sebeobslužných dovedností, učí nevidomé číst a psát Braillovo bodové písmo a učí psát na klávesnici počítače bez zrakové kontroly. Dalším důvodem návštěvy Tyfloservisu bývá výběr vhodné optické a kompenzační pomůcky v situacích, kdy běžné brýle již nepostačují. ■ dtx

Zhasněte světla. Otevřete oči. Výstava vtáhne návštěvníky do života potmě

Jaké by to bylo najednou nevidět? Jak byste našli cestu, poznali předmět nebo se orientovali v neznámém prostoru? Právě na tyto otázky odpovídá nová zážitková výstava Svět bez zraku, kterou mohou navštívit lidé v olomoucké Galerii Dolní až do konce listopadu.

„Návštěvníci na ní nebudou jen přihlížet. Stanou se součástí příběhu, v němž se na chvíli ocitnou ve světě bez zraku a zjistí, jaké je spoléhat se pouze na hmat, sluch nebo čich,“ uvedl Vladislav Sobol ze společnosti ČEZ, jejíž nadace výstavu podpořila.

Kdo vstoupí, vyzkouší si orientaci v absolutní tmě pod vedením nevidomých průvodců, chůzi s bílou holí, poznávání předmětů pomocí hmatu nebo speciální brýle simulující různé zrakové vady. Seznámí se také s Braillovým písmem a kompenzačními pomůckami, které lidem se zrakovým postižením pomáhají v každodenním životě.

„Když si člověk podobnou situaci sám prožije, pochopí mnohem víc než z jakékoliv přednášky. Právě osobní zkušenost pomáhá bourat stereotypy, přibližuje život lidí se zrakovým

postižením a vede k větší empatii i respektu,“ tvrdí Věra Jurečková, ředitelka olomouckého TyfloCentra.

Výstava je určena široké veřejnosti, mimořádně silný zážitek ale přináší především školním třídám, studentským skupinám, dětským kolektivům nebo firemním týmům. Program zábavnou a interaktivní formou rozvíjí empatii, vzájemný respekt a porozumění lidem s hendikepem. Jedinečnost výstavy spočívá také v tom, že jejími průvodci jsou sami lidé se zrakovým postižením. ■ dtx

Konference Malé duše, velké starosti – podruhé v pevnůstce

Jak se úzkosti a deprese projevují u dětí a dospívajících? Kdy jsou ještě přirozenou součástí vývoje a kdy už dítě potřebuje pomoc? A jakou roli může sehrát rodina, škola nebo odborníci? Právě těmto otázkám se bude věnovat druhý ročník konference Malé duše, velké starosti, kterou pořádá olomoucká organizace Jak Dál?

Konference se uskuteční 13. listopadu v Pevnosti poznání a bude možné ji sledovat také online.

„Téma duševního zdraví dětí a dospívajících představí z různých úhlů psychologové a psychoterapeuti, odborníci ze školního a poradenského prostředí, tým organizace Jak Dál? i lidé s vlastní zkušeností,“ řekla za organizátory Eliška Zacharová.

Program nabídne odborné přednášky, zkušenosti z praxe i závěrečnou panelovou diskuzi. Konference je určena rodičům, mladým lidem, odborníkům i všem,

kteří téma duševního zdraví dětí a dospívajících zajímá.

Více informací, celý program a registrace jsou k dispozici na jakdal.eu. ■ dtx

LÁŽOPLÁŽO

Tereza Pařízková (*1987) sice vystudovala scenáristiku a dramaturgii na FAMU, ale záhy se stala autorkou knih pro děti. Na univerzitě vyučuje metodiku tvůrčího psaní do škol, literaturu pro děti a mládež a také v Olomouci založila dětské knihkupectví nazvané Zlatá velryba podle hlavní postavy ze série knih *Městečko Lážoplážo*, ve kterých dětem umožňuje poznat radost ze čtení.

Tereza Pařízková se letos stala laureátkou Ceny města. „Přišlo mi nádherné, že někdo vidí a reflektuje moji práci,“ komentovala udělení ceny.

Matka dvou dcer oběma předčítá a s jednou dokonce píše knihy. A to mají pět a sedm let. „Řekla jsem jim, že jim budu předčítat, dokud mi to dovolí,“ přiblížila. Ze spisovatelky se stala „jen“ spoluautorkou a novou knihu *Jednorozec Sněhovka*, kterou napsala se svou dcerou Lotou, představí 20. října v knihkupectví Zlatá velryba ve Ztracené ulici.

Jaká byla první knížka, kterou jste četla?

Úplně sama? To byla *Lotta z Rošťácké uličky* od Astrid Lindgrenové. Atmosféra Rošťácké uličky se občas dá přiblížit i u nás doma.

Kdy jste začala psát pro děti?

To vzniklo na FAMU. Hodně jsem se zabývala českou kinematografií, která je určená dětem, a jsem velkou fanynkou Oty Hofmana.

Používáte ve svých knížkách olomoucké realie?

Ne napřímo, ale když člověk píše, tak má tu představu. Já si hodně vizualizuji místa, která popisuji. Takže Olomoučané to občas někde můžou poznat, ale zároveň mám ráda, když ty knížky jsou nějakým způsobem univerzální.

V příběhu o Petru Panovi jsou děti, které nechtějí nikdy vyrůst. Jak jste na tom vy, vyrostla jste?

Je důležité uchovávat si něco z dětství a nezapomenout na to. Je to klíč k tomu, abychom si tak jako dospělí s dětmi porozuměli, což je dáno právě tím, že nezapomeneme, jak jsme se v dětství cítili, co nás trápilo, co nás těšilo. O tom se snažím psát. Snažím se vracet do dětství a hledat témata, u kterých bych byla ráda, kdyby tehdy byla zpracovaná knižně. Před dvěma lety mi vyšla knížka *Berta a Dušičky*, a ta se celá odehrává na hřbitově a tematizuje smrt blízkého člověka. A to je knížka, kterou bych chtěla číst, když mi v dětství někdo zemřel. Bylo krásné, když jsme tu knížku křtili před branou neředinského hřbitova a potom jsme udělali takový průvod a šli jsme se zapálenými svíčkami na opuštěné hroby, kde jsme je nechávali. Byla to neskutečně silná událost a mnoho dětí mi potom říkalo, že z toho mají tradici. To mi přijde jako takový bonus, když dokáže vaše knížka nějak zapůsobit.

Znáte své čtenáře osobně?

Některé ano, i celé roky, a je to moc hezké, dokonce mi nosí dárky. Třeba minulý týden tady byla holčička zdaleka a přivezla mi obraz jedné postavy z mé knihy. Přijela s maminkou a ta říkala, že se právě díky Lážoplázu její dcera rozečetla. Tohle mě nikdy nepřestane dojímat.

Nejslavnější dětská kniha *Malý princ* je oblíbená i mezi dospělými, máte při psaní ambici oslovit třeba i toho předčítajícího rodiče?

Nemám, i když v odborné literatuře se tomu věnuje hodně prostoru. Protože opravdu autoři literatury pro děti a mládež vždycky nějakým způsobem oslovují dvojí čtenářstvo, děti i dospělé. Ve finále je to ten dospělý, kdo knížku kupuje. Nerada bych se tomu podřizovala, nechci psát s vědomím, že tohle tam dám pro dospělé a tohle tam dám pro děti. Já píšu s vědomím, že píšu pro čtenáře a čtenářky sedm plus.

To je ale krátkodobá kategorie.

Ale je tam to plus. To je vždycky důležité říct, že dětská kniha může oslovit úplně každého, a to je na tom právě to skvělé.

Kolik máte na pultě titulů?

Jsou to tisíce. A když se mě někdo zeptá na konkrétní knihu, jestli ji máme, tak to vím. Snažím se mít v povědomí všechny knihy, které v knihkupectví máme. Vybíráme je pečlivě.

Kupují si lidé knihy od vás s podpisem?

Na e-shopu v sekci mých knih je s podpisem nabízíme automaticky. Někoho to potěší. A po čase si třeba přijdou pro věnování.

Jak naučit děti číst?

Základem je asi domácí knihovna, být obklopeni knihami. A také musí děti vidět, že dospělí čtou. Nejraději mám situace, kdy ten, kdo čte, nechce být rušen. To je najednou jasné, že čtení je něco jedinečného. Ale podle výzkumů pomáhá i to, když si děti vzájemně knihy doporučují, když ve třídě nebo v jakékoliv skupině mají děti tu možnost sdílet to, co zrovna čtou, co je baví. To má obrovskou sílu.

Proč poslední dobou lpíme na tom, aby děti četly?

Já myslím, že nám na tom záleželo vždycky, ale dnes to musíme asi mnohem víc akcentovat právě kvůli tomu, že jsou různá další možná lákadla. Čtení knihy je něco jiného než čtení rychlých zpráv

z obrazovky. Klasické čtení přináší zklidnění, které je dneska čím dál tím těžší zažít.

Kolik toho přečtete vy?

Já čtu hodně. Kromě literatury pro děti a mládež máme i sekci pro dospělé. Když jsme otevírali dětské knihkupectví čistě s tituly pro děti, hodně jsem cestovala do zahraničí a navštěvovala dětská knihkupectví a vždycky tam byly i tituly pro dospělé. Tak jsem si povídala s majitelkami a majiteli a vyplynulo z toho, že dospělí vlastně přirozeně přicházejí do dětského knihkupectví, protože knihy vybírají. Tak je dobré je sortimentem také oslovit, ale próza pro dospělé je u nás vyloženě výběrová. Nabízím knihy, které sama čtu. A potom máme řadu čtenářských klubů.

Kdo je váš oblíbený autor?

Když bych měla říct jedno jméno za všechny, tak Astrid Lindgrenová, protože mě nejenom utvářela v dětství a mém vlastním pisatelství, ale je to autorka, ke které se vracím, má neuvěřitelný rozsah. Má různá témata, dokáže oslovit úplně maličké děti i ty starší. Nikdy mě nepřestane překvapovat a těšit.

A máte i nějakou knihu knih?

Ideální kniha knih by byla taková, kterou byste si mohli sestavit z jednotlivých částí knih, které vás kdy oslovily, a mohli jste se k nim takhle vracet. Nevím, jestli dokážu tohle říct, protože mám opravdu řadu oblíbených knížek, ale... co se mi hodně líbilo v poslední době, je taková útlá knížečka, jmenuje se *Nebe je pořád fialové* od autorky Sholeh Rezazadeh anebo mám ráda japonskou autorku Mieko Kawakami.

Máte období života spojená s konkrétními knihami?

Já teda hodně. A když potom má člověk ty knížky fyzicky kolem sebe, tak mi to přijde úžasné právě v tom, že se dokážete vracet nebo ladit na různé momenty svého života. ■ Pavel Konečný

EVROPSKÉ DĚDICTVÍ

Balet a koncert pod širým nebem, večerně nasvícené mauzoleum v Bezručových sadech, otevřená vila Primavesi i bunkr nebo nově otevřená galerie U Modré brány v Ostružnické ulici. Stačilo si vybrat.

Dny evropského dědictví v Olomouci trvaly od 7. do 13. září a nadchly programem i otevřenými památkami, kdy lidé mohli zdarma vstoupit do šesti desítek míst. ■ pok

Sportovní svátek přilákal do města na dva tisíce hráčů florbalu

Tempish Moravian Cup během dvou zářijových víkendů znovu zaplnil palubovky mladými florbalisty a florbalistkami.

Hrálo se v šesti sportovních halách – na Šibeníku, Gymnáziu Hejčín, Čajkárce, SŠP Rooseveltova, Zoře a ve Velké Bystřici. Vedle českých týmů se na Hané představily také celky ze Slovenska a Lotyšska.

„Před turnajem jsme říkali, že po několika letech výrazného růstu chceme především stabilizovat jeho současnou podobu a soustředit se na kvalitu organizace a komfort týmů. Myslím, že se nám to podařilo. Turnaj proběhl bez větších komplikací a těší nás pozitivní reakce trenérů a vedoucích týmů,“ hodnotil dvánáctý ročník zástupce ředitele turnaje Johan Čáp.

Důležitým faktorem byl sehraný organizační tým. Řada pořadatelů se na přípravě Tempish Moravian Cupu podílí opakovaně a zkušenosti z předchozích ročníků se výrazně projeví i letos. Přestože turnaj probíhá současně na několika sportovištích a jeho zajištění

vyžaduje koordinaci velkého množství lidí, podařilo se jednotlivé organizační týmy rychle sladit.

„Za turnajem je obrovské množství práce, která není na první pohled vidět. Máme ale kolem sebe skupinu lidí, která už ví, co taková akce obnáší, a každý rok je znát, že jsme sehranější. Právě díky nim můžeme zvládnout několik dní florbalu na šesti různých sportovištích,“ doplnil ředitel pohárového klání Lukáš Rubín.

Letošní 12. ročník přilákal dvě tisícovky hráčů ve 108 týmech. ■ deš

TEMPISH MORAVIAN CUP 2026 VÍTĚZOVÉ

- G14** Sokol Brno I EMKOCase
Gullivers
G16 FBS Olomouc
B8 Saros Olomouc
B10 1. SC Tempish Vítkovice
B12 1. SC Tempish Vítkovice
B14 FBC Liberec
B16 FBS Olomouc
B18 FBS Olomouc

PŘIDEJ SE K NÁM

LOGISTICKÉ CENTRUM OLOMOUC

SKLADNÍK (Ž/M)

- nástup 36 500 Kč
- s průměrným bonusem až 48 000 Kč

kaufland.kariera.cz

Olomoucký Olymp vytančil v Praze na mistrovství tři medaile

Pražská Lucerna hostila mistrovství republiky družstev v tanečním sportu. V týmové soutěži bojovalo také devět čtyřlenných družstev z Tanečního klubu Olymp Olomouc, který obhájil loňský titul juniorů.

Olomoučtí nakonec získali dvě stříbra z kategorie do 21 let a bronz mezi dospělými.

Předchozí dva ročníky brali juniorští tanečníci titul, letos se ale museli sklonit. „V kategorii juniorů máme páry, které teprve sbírají zkušenosti. Naše silné ročníky 2010 se přesunuly do kategorie mládež, která na družstvech tančí spolu se staršími,“ vysvětlil Miroslav Hýža, předseda a šéftrenér Olympu.

Olomoucké družstvo U21 tak mohlo být s druhým místem ze standardních i latinskoamerických tanců spokojeno. Porazil ho jen silnější celek Moravia Starlet z Brna.

Olymp ovšem vykonal odvetu proti brněnským rivalům v kategorii dospělých, kde ve standardu skončil na bronzovém

stupni těsně před nimi. Zvítězil jiný brněnský klub, Kometa, následovaný MZ Dance Teamem z Prahy.

Nabýtý kalendář čeká olomoucký

klub i v dalším průběhu podzimu. Olymp se vypraví na mezinárodní soutěž Brno Open a také pořádá Super taneční ligu v Prostějově. ■ deš

Olomouc veslovala na náměstí

První ročník akce Olomouc vesluje se uskutečnil ve čtvrtek 17. září na Horním náměstí a přivedl do centra města 280 dětí z olomouckých základních škol. Školáci poměřili síly ve štafetových závodech na veslařských trenažérech a vyzkoušeli si tak sport, který má v Olomouci dlouhou tradici.

Akce nabídla také setkání s olympijskou vítězkou Miroslavou Topinkovou Knapkovou a dalšími osobnostmi českého veslování. Odpoledne se trenažéry otevřely také veřejnosti, která si mohla veslování sama vyzkoušet.

Premiérový ročník se setkal s mimořádně pozitivním ohlasem škol i účastníků. Olomouc vesluje by se tak v dalších letech mohla stát novou tradicí a pravidelně přivádět veslování z řeky přímo do centra města. ■ dtx

Vyrovnaný i překonaný běžecký rekord

Aletický klub Olomouc se v druhé polovině září neztratil na republikovém mistrovství staršího žactva v Blansku. Mistrovství se zúčastnilo 140 atletických oddílů a ten olomoucký obsadil osmé místo.

Velkou zásluhu na umístění měla Ema Kalmanová, která vybojovala hned dvě zlaté medaile, když zvítězila v běhu na

60 metrů časem 7,62 sekundy a v běhu na 150 metrů v čase 18,03 sekundy, čímž vyrovnala český rekord.

Rekordmankou byla i Nicol Hofírková, která doběhla v závodě na 3000 metrů sice na devátém místě, ale v novém osobním rekordu 10:49,46 minuty a tímto časem zároveň vylepšila svůj vlastní oddílový rekord na této trati o 6,94 sekundy. ■ pok

PROGRAM muo 10

MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC
ŘÍJEN 2026 PROGRAM
KULTURNÍCH AKCÍ

A

ARCIDIECÉZNÍ
MUZEUM

NE 04 10 2026 16:00
LOUTKOVÉ PŘEDSTAVENÍ

SO 03 10 2026 10:00
WORKSHOP PRO DĚTI
CESTA MEZI BOHY

ÚT 06 10 2026 19:00
FILMART | DOKUMENT
KAPRÁLOVÁ

ST 14 10 2026 09:00
WORKSHOP PRO SENIORY
VĚDOMÉ VIDĚNÍ
UMĚLECKÝCH DĚL

ST 07 10 2026 20:00
KONCERT
JAMES HARRIES BAND

ST 14 10 2026 17:00
KOMENTOVANÁ
PROHLÍDKA S J. KNAPEM
JAN KNAP: OKNA DO RÁJE

ČT 08 10 2026 19:00
EPILOG DIVADELNÍ FLORY
LATERNÁ MAGICA,
NÁRODNÍ DIVADLO PRAHA:
PERPETUUM HAVEL

ÚT 27 10 2026 18:00
PŘEDNÁŠKA M. KINDLA
REMBRANDT VAN RIJN

PO 19 10 2026 20:00
KONCERT
RUDY LINKA TRIO

M

MUZEUM
MODERNÍHO UMĚNÍ

NE 25 10 2026 19:00
EPILOG DIVADELNÍ FLORY
MEETFACTORY, PRAHA
WITOLD GOMBROWICZ:
FERDYDURKE

ČT 01 10 2026 17:00
KOMENTOVANÁ
PROHLÍDKA S JINDŘICHEM
ŠTREITEM
Z MĚSTA VEN!

DNY ŽIDOVSKÉ KULTURY
12 – 18 10 2026
VÝBĚR Z PROGRAMU:

NE 04 10 2026 15:30
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA
ZBYNĚK SEKAL /
SOUKROMÁ VĚC

PO 12 10 2026 20:00
KONCERT
KAFKA BAND HRAJE KAFKU

ČT 08 10 2026 17:00
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA
S JINDŘICHEM ŠTREITEM
Z MĚSTA VEN!

ÚT 13 10 2026 19:00
FILM
NÁVRAT DO HOŘÍČÍHO DOMU

ČT 22 10 2026 17:30
VERNISÁŽ
KVARKY A ŠKVARKY:
OLOMOUCKÁ VÝTVARNÁ
SCÉNA 1990–2020+
VERNISÁŽ 18:30
POSVÁTNÉ UMĚNÍ
V DOBĚ KOMERCE

ST 14 10 2026 18:00
AUTORSKÉ ČTENÍ
ANNA BLOCH ŠTIČKOVÁ,
KLÁRA GOLDSTEIN,
TIM POSTOVIT

SO 17 10 2026 10:15
WORKSHOP PRO DĚTI
OTEVŘENÝ ATELIÉR
MUZEUM MODERNÍHO
UMĚNÍ

C

CENTRAL

PÁ 02 10 2026
CENA VÁCLAVA BURIANA
VERNISÁŽ 17:30
PETR PALARČÍK:
LYRIC&LOCKDOWN
AUTORSKÁ ČTENÍ 18:00

NE 18 10 2026 20:00
KONCERT
ŠTĚPÁNKA BALCAROVÁ
& MAŁGORZATA HUTEK
(CZ/PL): ZUZANNA

CHCETE TO SPOJIT?

E TEL GRAPH ŘÍJEN

čt 1 10 přednáška
17:30
ONDŘEJ KOLÍNSKÝ:
UDRŽITELNOST PO ČESKU

pá 16 10 film TLG CLB ONLY!
18:30
TLG CLB KINO: FJORD

so 3 10 gastro 2900 Kč
19:00
RED TABLE

so 17 10 divadlo 400/300/250 Kč
20:00
LINKA TÍŠŇOVÉHO VOLÁNÍ

po 5 10 film 150/130 Kč
17:30
BÁRA BASIKOVÁ

19–21 10 film 150 Kč
17:00
19:30

po 5 10 film 150/130/FK 110 Kč
20:00
KDYBY SE HOLUBI
PROMĚNILI VE ZLATO

SCI-FI FILM FESTIVAL
FUTURE GATE

út 6 10 talkshow 120/80 Kč
19:00
TTALK: MILADA MĚSÍCOVÁ

ISHORTS, BLADE RUNNER,
BLADE RUNNER 2049, JUNK
WORLD a další

čt 8 10 stand-up 500 Kč
19:00
ADÉLA ELBEL: TROJJDINÁ

st 21 10 19:30
PŘÍCHOZÍ + VĚDA VE FILMU
(PŘEDNÁŠKA)

9–11 10 film 150 Kč
17:00
19:30

podrobný program na
webu telegraph.cz

FILMOVÁ PŘEHLÍDKA
BE2CAN

RUDÉ SKÁLY, JEJÍ SOUKROMÉ
PEKLO, VZPOMÍNKA NA
PRINCEZNU MUMBI, SPASENÍ,
ŽÁDNÍ DOBŘÍ MUŽI, ZLATÝ VĚK

čt 22 10 vernisaž
18:00
ANNA UDDENBERG:
WHITE NOISE

podrobný program na
webu telegraph.cz

výstava potrvá do
4 2 2027

so 10 10 film 8+ 150/130 Kč
15:00
TÉČKO: TAJEMSTVÍ DŽUNGLE

po 26 10 přednáška
18:00
TeleGROWTH 2.0:
JAN ROMPORTL

st 14 10 stand-up 399 Kč
18:30
MARTIN FILIPPI:
HRA SE SLOVY

út 27 10 open studio
18:00
IVANA BAJEC

so 31 10 gastro 2900 Kč
19:00
RED TABLE

U filmů označených FK mají diváci po předložení platné karty Filmových klubů AČFK
nebo karty ARTER nárok na slevu 20 Kč. Více informací na recepci Telegraphu.
Telegraph je dostupná komunitní centrála pár kroků od olomouckého hlavního nádraží.

TELEGRAPH ●● JUNGMANNOVA 3, OLOMOUC
49°35'26.6"N 17°16'34.6"E #TLGRPH WWW.TELEGRAPH.CZ

@telegraph
.cz

INZ2610068

INZ2610069

AKCE

6. 10. | 16:00 pobočka Jungmannova – **Hmyzí zahrada** – workshop pro nadšené zahrádkáře, který představí seskupování stromů, keřů a bylin tak, aby si navzájem prospívaly

6. 10. | 17:00 pobočka Kotelna – **Reading club** – první setkání zájemců anglicky psané knihy

7. 10. | 10:00 pobočka Tabulový Vrch – **Hrajeme si v každém věku** – deskové hry k procvičení paměti

7. 10. | 17:00 pobočka Kotelna – **Poruchy příjmu potravy** – beseda s lektorkou Kateřinou Jarolímkovou z organizace EDU-ANABELL

12. 10. | 14:00 pobočka Kotelna – **Kurz malování pro dospělé** – trénink různých výtvarných stylů a technik pro obrázky, které dělají radost. Rezervace www.kmol.cz

13. 10. | 17:00 nám. Republiky – **PohodaPoint: Za sklem** – v rámci besed o wellbeingu poznáme specifika života lidí na autistickém spektru

15. 10. | 18:00 pobočka Kotelna – **Michal Sýkora** – setkání s oblíbeným autorem, ve spolupráci s Trend vozíčkářů Olomouc

20. 10. | 16:00 nám. Republiky – **Macramé** – kreativní dílna pro dospělé, výuka techniky ručního vázání uzlů, rezervace www.kmol.cz

20. 10. | 18:00 pobočka Kotelna – **Homeopatie** – seznámení se s technikami alternativní léčebné metody

21. 10. | 10:00 nám. Republiky – **Kocourek Chloupek** – setkání nejmladších dětí a jejich doprovodu inspirované oblíbenou knihou. Pohádka, hry, výtvarné tvoření. Rezervace 585 545 126, detske@kmol.cz

23. 10. | 16:00 pobočka Kotelna – **Ach ta maturitní četba!** – diskuze o literatuře a výběru knih pro maturanty

27. 10. | 16:00 nám. Republiky – **Výroba difuzéru** – kreativní dílna pro dospělé, výroba pomůcky pro pocit klidu, rezervace www.kmol.cz

29. 10. | 18:00 pobočka Kotelna – **Jak na elektronické knihy** – praktická ukázka půjčování a čtení e-knih

30. 10. | 8:00–18:00 nám. Republiky – **Halloween** – strašidelní knihovničky, hrůzostrašná výzdoba, fotokoutek a 14:00–16:00 výroba halloweenových ozdob za použití 3D per

3. 11. | 17:00 nám. Republiky – **Bezpečí v online světě** – osvětová akce pro rodiče, jak předcházet hrozbám v online prostředí

3. 11. | 16:00 pobočka Slavonín – **Cesta na sever – Finsko!** – fascinující nahlédnutí do prvorepublikových výprav Dr. Jiřího Gutha a Ing. Ferdinanda Klindery

5. 11. | 17:00 nám. Republiky – **Národní parky finského Laponska** – severské zážitky Michaela Stanovského

VÝTVARNÉ DÍLNY PRO DĚTI

pondělí, středa | 14:30–17:30 pobočka Chomoutov – **Ježek a jablíčka** – podzimní motivy

8. 10. | 14:00–16:00 pobočka Jungmannova – **Elegantní náramky** – práce s korálky

13. 10. | 14:00–16:00 pobočka Neředín – **Deštníčkování**

20. 10. | 13:00–18:00 pobočka Holice – **Hlavou dolů** – chystáme se na Halloween

15. 10. | 14:00–17:00 nám. Republiky – **Haloweenské vyrábění** – výroba veselé mumiie

22. 10. | 14:00–16:00 pobočka Jungmannova – **Ducháčci a strašidýlka**

DIGITÁLNÍ ODYSEA

nám. Republiky – práce s mobily a tablety (od připojení k internetu přes fotky, mapy, sociální sítě až po e-shopy):

6., 13. a 20. 10. | 13:30–15:30 učivo rozděleno do třech částí

19. 10. | 9:00 celodenní kurz

každý čtvrtek | 9:00–16:00 nám. Republiky – **Digitální poradna** – potíže s telefonem, tabletem, notebookem, novou instalací, nastavením či aktualizací pomůže vyřešit poradna s individuálním přístupem

VÝSTAVY

náměstí Republiky je ozvláštněno grafikami studentů Střední školy grafiky a médií Olomouc, tvořenými v rámci školních prací

pobočka Jungmannova nabízí obrazy Jany Švecové s tematikou ženské krásy malované grafickou tužkou

pobočka Holice zve na výstavu kreseb mladé olomoucké rodačky Lenky Spáčilové s názvem Můj barevný svět

» www.kmol.cz

MORAVSKÉ DIVADLO OLOMOUC

5. 10.	po	19:00	K	Evita	Muzikál
6. 10.	út	19:00	B	Evita	Muzikál
8. 10.	čt	19:00		Noc na Karlštejně	Muzikál
8. 10.		19:00		Královny (Sedmička)	Činohra
9. 10.	pá	19:00	V	Čert a Káča	Opera
10. 10.	so	19:00	X	Heda Gablerová	Činohra
10. 10.		19:00		V hlavní roli JÁ (Sedmička)	Stand-up
11. 10.	ne	16:00		Brouk v hlavě	Činohra
12. 10.	po	19:00	A	Kati	Činohra
13. 10.	út	16:30		Mezi květy (KEC)	Workshop
13. 10.		19:00	L	Mladý Humble	Činohra
14. 10.	st	19:00	C	Andělé mezi námi	Činohra
15. 10.	čt	9:30		Mimi dílna – Podzimní kolébání (KEC)	Workshop
15. 10.		18:00		Večer s klasikou ve Vile Primavesi	Koncert
15. 10.		19:00		Jejich sestra (Sedmička)	Činohra
18. 10.	ne	10:00	RPP	Děti z Bullerbynu	Pohádka
18. 10.		14:00	OPP	Děti z Bullerbynu	Pohádka
20. 10.	út	19:00		Dokud nás lež nerozdělí (Sedmička)	Činohra
20. 10.		19:00		Špinarka	Prix Bohemia Radio
21. 10.	st	19:30		Buchty: Barevný kotlík (Sedmička)	Host
22. 10.	čt	19:00	D	Heda Gablerová	Činohra
23. 10.	pá	19:00		Noc na Karlštejně	Muzikál
24. 10.	so	9:00		Workshop autor-ského divadla s V. Zimmermannem	Workshop
24. 10.		16:00	ZO	Chvilky	Činohra
25. 10.	ne	14:00		Komunikační workshopy: hlas jako nástroj	Workshop
25. 10.		16:00	YO	Láska mezi nebem a zemí	Činohra
27. 10.	út	19:00	B	Bořiny za břehem	Činohra
28. 10.	st	19:00		Natěrač	Činohra
29. 10.	čt	19:00		Natěrač	Činohra
30. 10.	pá	19:00	P	Drákula	Balet
30. 10.		19:00		Když se zhasne	Činohra
31. 10.	so	14:00		Výtvarný workshop: Halloween (KEC)	Workshop
31. 10.		19:00	X	Drákula	Balet

» www.mdol.cz

MORAVSKÁ FILHARMONIE OLOMOUC

8. 10. – 19:00 Reduta	Život v pravdě. Václav Havel 90 Dvořák, Santo, Smetana, Gershwin, Tomáš Brauner
17. 10. – 19:00 kostel Panny Marie Sněžné	Giuseppe Verdi: Requiem Verdi; Leoš Svárovský
20. 10. – 19:00 Reduta	Klaviří recitál Miroslava Sekery Haydn, Klein, Chopin
28. 10. – 19:00 Reduta	Slavnostní koncert ke Dni vzniku samostatného československého státu Dvořák, Korngold; Maroš Potokár

» www.mfo.cz

OLOMOUC DESIGN DAYS: DESIGN, KTERÝ STOJÍ ZA TO ZAŽÍT

Počtvrté promění v listopadu Olomouc Design Days hanáckou metropolí v město designu.

Festival nabídne výstavy, workshopy, komentované prohlídky, diskuse i možnost nahlédnout přímo do dílen a ateliérů.

„Design není jen otázkou toho, co je hezké. Ovlivňuje prostor, ve kterém žijeme, věci, které používáme, oblečení, které nosíme, i způsob, jakým se na svět kolem sebe díváme,“ řekl Radim Schubert, autor koncepce a vedoucí oddělení kultury magistrátu. Olomouc Design Days podle něj neříkají návštěvníkům, co se jim má líbit, ale dávají jim možnost

věci pozorovat, ptát se a objevovat souvislosti.

Letošní ročník otevře v pondělí 2. listopadu putovní vernisáž, která propojí tři olomoucké prostory a tři různé pohledy na současný design.

První zastávkou bude Studio G21, kde se představí výstava *Bažanti designu*. Odtud se návštěvníci přesunou do Ateliéru Aríkona na Horním náměstí, kde se uskuteční vernisáž výstavy *Zrození – Artie Fly x Aríkona*. Putovní zahájení vyvrcholí v mimokolektivu, kde bude slavnostně zahájena výstava významného českého designéra a architekta Jiřího Pelcla – *Vázy (žádnou výstavu jsem už nechtěl)*.

„Jednou z nejsilnějších stránek letošního programu je jeho interaktivita. Návštěvníci nemusí zůstat pouze u prohlížení výstav. Mohou si něco vyrobit, vyzkoušet techniku, navštívit ateliér nebo se zapojit do společného tvůrčího procesu,“ objasnil Schubert.

Výraznou součástí letošních Olomouc Design Days budou také *Doteky designu*, které s módní přehlídkou 13. a 14. listopadu obsadí barokní prostory Konviktu. A festival i letos zahrnuje *Dizajn Display: galerie v ulicích*, kdy je cílem proměnit nevyužité nebo fádňící výlohy v centru města na otevřené veřejné galerie.

Olomoučany by mohl oslovit rovněž *Dizajntřh*, prodejní přehlídka nezávislého designu, autorské tvorby a lokálních značek.

Festival, který trvá celý měsíc, vznikl jako společná platforma města Olomouce, Inovačního centra Olomouckého kraje a Univerzity Palackého. Připojují se k němu muzea, knihovny, galerie, školy, spolky, kreativní studia a umělci.

Kompletní informace na webových stránkách olomoucdesigndays.cz. ■ mmo

Kráska a zvíře jako pomoc rodinám hospitalizovaných dětí

Baletní studio při Moravském divadle nastudovalo inscenaci klasického díla *Kráska a zvíře*. Dvě premiéry v polovině září nabídl velkolepou podívanou.

Do baletu se zapojily desítky malých tanečnic a tanečníků, přičemž jen malovaná část scénografie zaujímá plochu půl tisíce metrů čtverečních a na kostýmy spotřebovaly švadlenky více než dva kilometry látek.

Premiéry byly beneficí pro nadační fond Dům Ronalda McDonalda Česko, který brzy poskytne bezplatné ubytování rodinám dlouhodobě hospitalizovaných dětí ve fakultní nemocnici.

„*Kráska a zvíře* pro mě není jen příběhem o lásce. Je o odvaze vidět člověka takového, jaký opravdu je. Sřet reality a pohádkové imaginace otevírá obrovský prostor pro choreografii, hudbu a scénografii,“ uvedl Lukáš Ceněk, autor libreta, choreografie a režisér inscenace.

V titulní roli Krásky se budou alternovat mladé tanečnice Baletního studia Laura Mohylová, Sofie-Anna Frídllová a Monika Podlasová. Jejich jevištními partnery v roli Prince a Zvířete budou Samuel Lancrenon, Lorenzo Carriero a Elia Zegrati. Příští představení se koná 1. listopadu. ■ dtx

Divadlo Tramtarie: Zlomová sezóna

Podzim naposledy ve Slovanském domě, od ledna v novém dvojnásobně velkém sále v Hanáckých kasárnách. Taková je aktuální sezona Divadla Tramtarie, do níž nezávislý soubor v polovině září vstoupil.

Tramtarie před stěhováním nabízí dvě novinky. Vše o mužích chorvatského dramatika Mira Gavranu. Příběh o mnoha podobách mužské duše, a *Čarodějky z Lipníku*, nejnovější autorskou komedii

Vladislava Kracíka, která přenesla děj *Čarodějky z Eastwicku* do prostředí moravského maloměsta. Diváci se mohou těšit na bláznivou komedii plnou vášně, černého humoru, pikantností i lehké nekorektnosti.

Během října odehraje Tramtarie prakticky celý svůj současný repertoár. Je to jedna z posledních příležitostí vidět některé inscenace ve stávající podobě. „Nechceme předstírat, že přesně víme,

co všechno nám následující měsíce přinesou. Stěhujeme celé divadlo, dokončujeme nový prostor a čeká nás obrovská množství práce,“ vysvětlil principál Vladislav Kracík.

Diváci se tak mohou těšit na oblíbené komedie *Don Juan v New Yorku*, *Matky na tripu*, *Králové dabingu*, *Bůh masakru* či *Kabaret nahatý Shakespeare*, ale také na náročnější tituly, mezi které patří například *Paní Bovaryová*, *Skleněný zvěřinec*, *Ošklivec* nebo *U Kočičí bažiny*. ■ pok

Maďaři ochutnali Olomouc. Zavoněly tvarůžky, zněla hudba

Olomoucké dny v Pécsi v polovině září představily město Olomouc, jeho pochutiny, hudebníky i kulturní tradice. Nešlo přitom jen o setkání politických delegací, Olomouc se v ulicích Pécsu představila přímo jejím obyvatelům.

Po dva dny se hlavní tržiště v Pécsi proměnilo v místo, kde voněly Olomoucké tvarůžky a návštěvníci mohli ochutnat regionální speciality z Olomouce a Hané. Atmosféru doprovázela také moravská hudba v podání uměleckého souboru Věrovanka.

„Návštěvníci se prostřednictvím letáčků v maďarštině mohli seznámit také s maďarskými stopami v Olomouci, například s uměleckými připomínkami uherského krále Matyáše Korvína,“ popsal náměstek primátorky pro oblast kultury a cestovního ruchu Viktor Suchanek. Olomouc a Olomoucký kraj v Pécsi propaguje také panelová výstava v největším městském obchodním centru, která tam setrvala do 4. října.

Hudba propojuje

Součástí Olomouckých dnů v Pécsi byl také pestrý hudební program. Pro veřejnost v bývalé mešitě Kásima Paši, dnes křesťanském kostele na hlavním pécském náměstí, vystoupil olomoucký varhaník Jiří Stodůlka. Další se pak představil komorní soubor Moravské filharmonie. Právě hudební spolupráci mezi oběma městy vyzdvihl primátor Pécsu Attila Péterffy.

„Hodnota vztahu se pozná až po desetiletích. V případě vztahu Olomouce a Pécsu jsme v uplynulém čtvrtstoletí

našli způsob, jak tento vztah naplnit obsahem. Nejlepším příkladem toho, jak se to daří, je právě hudba. Daří se nám propojovat hudebníky a umělce z našich měst,“ uvedl primátor Péterffy.

Česká velvyslankyně v Maďarsku Eva Dvořáková, která se setkání rovněž zúčastnila, ocenila obě města. „Mohu říct ze své zkušenosti, že partnerství mezi Olomoucí a Pécsí patří k nejpevnějším, která v rámci česko-maďarských vztahů máme,“ dodala velvyslankyně.

Olomouc na oslavách

Zástupci Olomouce se na začátku září zúčastnili také oslav Dne města Pécsu, který připadá na 1. září. Olomouc na slavnostních událostech zastupoval první náměstek primátorky Otakar Štěpán Bačák, jenž se zúčastnil i předávání Cen města Pécsu.

Den města připomíná založení první univerzity na území dnešního Maďarska,

kteřá vznikla právě v Pécsi v roce 1367. Od roku 2017 se k tomuto datu váže také Den maďarského vyššího vzdělávání.

Letošní oslavy se nesly rovněž ve znamení 120. výročí narození Victora Vasarelyho, významného maďarského umělce a průkopníka op-artu, který se v Pécsi narodil. Olomouc s jeho odkazem pojí mimořádná umělecká sbírka. Olomoucké Muzeum umění uchovává největší kolekci Vasarelyho děl v Česku a jednu z nejvýznamnějších mezi institucemi bývalého Československa. Do Olomouce se sbírka dostala díky kontaktům s Pierrem Vasarelym, umělcovým vnukem. ■ hoj

Informační centrum Olomouc chystá halloweenské prohlídky

Týden turistických informačních center proběhne od 24. do 31. října. To olomoucké chystá pro místní i turisty v sobotu 31. října speciální halloweenské komentované prohlídky.

Halloweenské komentované procházky pro děti i dospělé startují v 10 a ve 14 hodin. Spolu s průvodcem bude děti městem provádět také kocour Eda. Během padesátiminutové prohlídky se děti dozví zajímavosti o historii Olomouce a seznámí se s domovními znameními. Pro děti, které dorazí v masce, bude připraven i malý dárek, pozvala Lucie Bartovská z odboru kultury a cestovního ruchu olomouckého magistrátu.

V 17 hodin je připravena halloweenská komentovaná prohlídka pro dospělé. Ta provede zájemce centrem města a jeho blízkým okolím. Průvodce zastaví na místech, která jsou spojena s olomouckým katem a jeho řemeslem. Ukáže, kde se nacházelo olomoucké Záhrobí, kdo a proč straší na Blažejském náměstí a kam olomoučtí měšťané po setmění chodili záměrně a kterým místům se raději vyhýbali.

Všechny prohlídky jsou zdarma, je však nutná rezervace na webové adrese vstupenky.olomouc.eu.

Týden turistických informačních center pořádá Asociace turistických

informačních center ČR ve spolupráci s certifikovanými turistickými infocentry. Jeho cílem je připomenout Světový den rozvoje informací, který vyhlásilo OSN v roce 1972 a který každoročně připadá na 24. října. Letos se Týden turistických informačních center koná již posedmé a zapojí se do něj více než 230 informačních center. ■ bmc

Ředitel Skalický: Strážníci problém bezdomovectví nevyřeší

Od devadesátých let je legální nepracovat, a to v důsledku zrušení trestného činu příživnictví, za který mohl být stíhán každý, kdo tuto povinnost porušoval. To s sebou přineslo nový jev, kdy se řada lidí dostala do sociální tísně nejen nepřízní osudu, ale i v důsledku vlastního rozhodnutí.

Ředitel olomoucké městské policie Pavel Skalický tvrdí, že pro lidi, kteří mají zájem svou náročnou životní situaci řešit, je v Česku efektivní sociální systém, jenž potřebným pomáhá vyřešit problém dluhové pasti, závislosti, bydlení nebo zdravotního stavu. Je zde ale i skupina osob bez domova, která takovou pomoc odmítá a preferuje život na ulici.

Viditelná desetina

Přibližně jedna desetina osob bez domova se zdržuje na frekventovaných veřejných prostranstvích – v Olomouci je to přednádražní prostor, Wurmova ulice, okolí Galerie Moritz a vodopád v Bezručových sadech.

Část občanů podporuje tyto osoby bez domova drobnými finančními dary či poskytnutím jídla nebo dokonce alkoholických nápojů, druhá část občanů však negativně vnímá již pouhou jejich přítomnost na veřejných prostranstvích a obrací se ve většině případů na městskou policii v domnění, že strážníci mají zákonné nástroje k tomu, aby tyto osoby bez domova z ulic vymizely.

„Ve skutečnosti však strážníci žádnými takovými nástroji nedisponují. V případě, že se osoby bez domova nedopouštějí žádného protiprávního jednání, ale pouze narušují veřejný prostor svým zanedbaným vzhledem, nevábými pachy nebo hlučným projevem, nemá městská policie vůči nim žádnou pravomoc, neboť

bezdomovectví samo o sobě není protiprávní,“ uvedl ředitel olomouckých strážníků Pavel Skalický.

Strážníci sice na základě oznámení občanů tyto osoby kontaktují, mohou je však pouze požádat, aby dané místo dobrovolně opustily. Pokud místo odmítají opustit, nemají strážníci žádné oprávnění je k tomu přimět.

„Ani v případě, že místo dobrovolně opustí, z ulice nezmizí. Pouze se přesunou na jiné veřejné prostranství, kde jsou předmětem dalšího oznámení kolemjdoucích,“ dodal Skalický

Nevymahatelné pokuty

V některých případech se osoby bez domova dopouštějí přestupkového jednání, a to nejčastěji znečišťování veřejného prostranství, požívání alkoholu nebo táboření a bivakování na veřejných prostranstvích, kde je to zakázáno. Za tyto přestupky jsou strážníci oprávněni uložit pachatelům sankci stanovenou zákonem, což je pokuta, případně domluva.

„Nevymahatelnost těchto uložených pokut a neúčinnost tohoto typu sankce je asi každému zřejmá. Prostě ani v případě protiprávního jednání není strážník oprávněn zakázat osobám bez domova, aby se zdržovaly na daném místě nebo na jiném veřejném prostranství,“ zdůraznil ředitel městské policie.

Sociální otázka

Otázku zajištění střechy nad hlavou osobám bez domova nemají na starost strážníci, ale sociální pracovníci. „To odráží důležitý, ale veřejností často nepochopený fakt, že bezdomovectví není otázkou bezpečnosti, ale sociální, s přesahem do oblasti zdravotní a adiktologické,“ naznačil Skalický.

Sociální pracovníci jsou s osobami bez domova v každodenním kontaktu,

předkládají jim všechny potřebné informace o možnostech řešení jejich situace a v případech, kdy mají oslovené osoby o řešení zájem, jim tuto pomoc i poskytnou.

Podle Skalického je nutné zdůraznit, že sociální systém umožňuje každému nežít na ulici, je to však podmíněno ochotou pro sebe něco udělat, například podstoupit léčbu závislosti. „Ti, kteří nemají zájem o řešení své situace a se sociálními pracovníky nespolupracují, pak zůstávají na ulici. Ani sociální pracovníci nemají oprávnění kohokoliv přimět proti jeho vůli využít sociální pomoc a ulici opustit,“ dodal ředitel Skalický.

Úkol pro zákonodárce

Také oprávnění Policie ČR ve vztahu k osobám bez domova zdržujícím se na veřejných prostranstvích jsou obdobná jako oprávnění městské policie, tedy minimální.

„Vyřešení otázky bezdomovectví na základě platné legislativy není možné. To by vyžadovalo rozsáhlé a zcela zásadní změny zákonů tohoto státu, což je úkolem pro zákonodárce, nikoliv pro strážníky, policisty či sociální pracovníky, kteří mohou jednat pouze v mezích stanovených zákonem,“ uzavřel Skalický. ■ dtx

nové byty

**Litovel
Severní**

na prodej

bytylitovel.cz

POSLEDNÍ BYTY V NABÍDCE!

Pavla Gottwaldová, DiS.

725 797 757

HASIČI SLAVILI NA NÁMĚSTÍ I V KATEDRÁLE

Olomouc v pátek 18. září patřila hasičům. Horní náměstí ožilo ukázkami zásahové činnosti, moderní i historické techniky a programem pro rodiny s dětmi.

Slavnostní den hasičů Olomouckého kraje připomněl náročnou práci profesionálních i dobrovolných hasičů, nabídl řadu ceremoniálů a vyvrcholil slavnostním průvodem a mší svatou v katedrále svatého Václava.

Návštěvníci si během dopoledního programu mohli prohlédnout hasičskou techniku a sledovat dynamické ukázky činnosti hasičů. Nechyběly ani zábavné a edukativní aktivity pro děti.

Hosté z partnerských měst

Odpoledne patřilo slavnostním ceremoniálům. Primátorka Miroslava Ferancová přivítala spolu s hejtmánem Ladislavem Okleškem zástupce hasičských sborů z partnerských měst. Vedle zástupce Hasičského záchraného sboru Olomouckého kraje Karla Kolářika tak zasedli jeho kolegové z Německa, Nizozemska, Polska, Slovenska a Spojených států amerických.

Na Horním náměstí pak složili slib noví příslušníci Hasičského záchraného sboru Olomouckého kraje, předána byla vyznamenání a technika jednotkám sborů dobrovolných hasičů obcí.

Nová technika

Modernější, bezpečnější a připravená na jakoukoliv krizovou situaci. Taková je nová zásahová technika, kterou převzaly olomoucké jednotky sborů dobrovolných hasičů.

Hasiči převzali symbolické klíče z rukou primátorky Miroslavy Ferancové. Největší novinky se dočkala jednotka z Černovíra, která nově disponuje moderní cisternovou automobilovou stříkačkou

značky Tatra. Toto vozidlo výrazně rozšíří možnosti černovířských hasičů – umožní jim efektivně zasahovat v většině mimořádných událostí od likvidace požárů přes silniční nehody až po technické zásahy. Kromě samotné cisterny získal Černovír, společně s jednotkou z Radíkova, také nové požární přívěsy pro hašení.

„Dobrovolní hasiči odvádějí pro naše město a jeho obyvatele neocenitelnou práci, často v těch nejnáročnějších podmínkách. Moderní a spolehlivá technika je pro jejich bezpečnost i úspěch při zásazích naprosto klíčová,“ řekla primátorka Ferancová.

Pořízení moderní mobilní techniky vyšlo město na více než 14 milionů korun. Významnou část nákladů se však podařilo pokrýt z dotačních titulů, které dosáhly celkové výše 6,3 milionu. Největším podílem přispělo ministerstvo vnitra.

Průvod a mše

Slavnost pro primátorku Ferancovou nebyla jen přehlídkou techniky a tradic, ale především poděkováním všem, kteří jsou připraveni pomáhat druhým, ať už jako profesionálové, nebo dobrovolníci. „Vážím si vaší odvahy, nasazení i času, který věnujete službě ostatním. Protože ve chvílích, kdy jde o zdraví, majetek, nebo dokonce o život, se na vás můžeme spolehnout,“ uvedla primátorka.

Výjimečným bodem programu bylo slavnostní dekorování hasičských praporů pamětními stuhami. Po slavnostním aktu vyrazil hasičský průvod z Horního náměstí na Václavské náměstí, aby následně zamířil do katedrály. Bohoslužbu celebroidal arcibiskup Josef Nuzík. ■ jed, mmo

OZNÁMENÍ O VEŘEJNÉ DRAŽBĚ VOZIDEL

Odbor dopravy řeší problematiku odstavených vozidel s prošlou technickou prohlídkou na komunikacích ve vlastnictví statutárního města Olomouce. Po uplynutí všech zákonných lhůt a vydání rozhodnutí o povolení prodeje vozidel, která si jejich provozovatelé ve stanovené době nevyvezli, se uskuteční dne 21. října v 11:00 veřejná dražba.

Místo konání dražby:

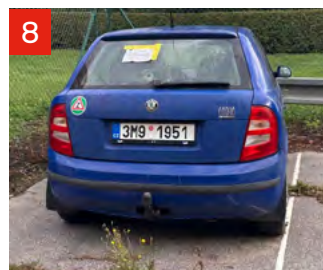
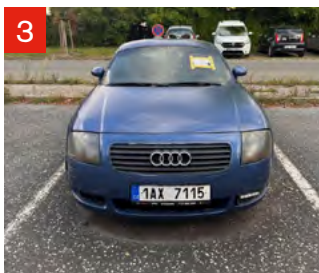
Sídlo soudního exekutora Svatopluka Šustka, Exekutorský úřad Olomouc, Pavelčákova 14, II. patro.

Prohlídka vozidel:

21. října od 9 do 10 hodin v areálu společnosti Technických služeb města Olomouce, Libušina 103, Olomouc.

Předmětem dražby budou tato osobní vozidla:

1. **Škoda Fabia**, 2AJ 0892, VIN: TMBAA25J883016052
2. **Volkswagen Golf**, 9T1 8896, VIN: VVWZZZ1JZYW637606
3. **Audi TT**, 1AX 7115, VIN: TRUZZZ8NZX1006418
4. **Audi A6**, 6T9 3269, VIN: WUAUZZZ4BZWN120166
5. **Volvo V40**, 8B8 2053, VIN: YV1VW70822F831937
6. **Škoda Octavia**, 1B9 4526, VIN: TMBHG41U622641636
7. **Ford Focus**, 3AS 4748, VIN: WF0AXXWPA4D73401
8. **Škoda Fabia**, 3M9 1951, VIN: TMBND26Y6Y3020380
9. **Peugeot 406**, 4M0 5320, VIN: VF38ELFXE80974137
10. **Fiat Punto**, 4M2 8908, VIN: ZFA18800002151067
11. **Volkswagen Touran**, 4M3 4791, VIN: WVGGZZ1TZ4W117625

NABÍDKA NEMOVITOSTÍ K PRONÁJMU

- 1) prostory sloužící podnikání o výměře 69,22 m² v 1. NP budovy č. p. 38, Náves Svobody č. o. 41, která je součástí pozemku parc. č. 1 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Holice u Olomouce, obec Olomouc. Energetická náročnost budovy: F – velmi nevhodná.
- 2) prostory sloužící podnikání o výměře 74,71 m² ve 3. NP budovy č. p. 194, Dolní náměstí č. o. 7, která je součástí pozemku parc. č. st. 615 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc. Energetická náročnost budovy: F – velmi nevhodná.
- 3) prostor o celkové výměře 39,40 m² v 2. NP budovy č. p. 67, ul. Jilemnického č. o. 29, která je součástí pozemku parc. č. st. 80 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Nedvězí u Olomouce, obec Olomouc. Energetická náročnost budovy: F – velmi nevhodná.
- 4) prostor o celkové výměře 18,93 m² v 1. NP budovy č. p. 367, Horní náměstí č. o. 5, která je součástí pozemku parc. č. st. 326 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc. Energetická náročnost budovy: G – mimořádně nevhodná.
- 5) prostor o celkové výměře 38,90 m² v 1. NP budovy bez čp/če,

ul. Velkomoravská, která je součástí pozemku parc. č. st. 497 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Nové Sady u Olomouce, obec Olomouc. Energetická náročnost budovy: F – velmi nevhodná.

Žádost o nájem lze podat:

- do datové schránky statutárního města Olomouce, ID schránky: kazbzri,
- e-mailem na adresu: podatelna@olomouc.eu nebo mmol.omaj@olomouc.eu,
- písemně na adresu: Magistrát města Olomouce, odbor majetkoprávní, Hynaisova 10, 779 00 Olomouc,
- osobně na podatelně Magistrátu města Olomouce, Hynaisova 10, 779 00 Olomouc.

Bližší informace k podání žádosti a průběhu jejího projednání v orgánech statutárního města Olomouce poskytne odbor majetkoprávní Magistrátu města Olomouce, odd. majetkových řízení, Kateřina Kašpárková, telefon 588 488 278, 604 290 164, e-mail: katerina.kasparkova@olomouc.eu.

Bližší informace k prostorům poskytne a případnou prohlídku zajistí společnost Správa nemovitostí Olomouc, telefon 585 238 143, 585 238 144 nebo 585 238 147.

Před sto lety: Ostrava chtěla opustit olomouckou obchodní komoru. Neuspěla

Již několikrát jsme v našem seriálu zmínili, že se za první republiky Olomouci příliš nedařilo vyrovnat Brnu a napravit zaostávání způsobené příliš dlouhým sevřením v úzkých hradbách. Vzhledem k tomu, co všechno nová republika Brnu nadělila, se odstup mezi dvěma bývalými hlavními městy Moravy ještě zvětšoval.

Dnes si ale povíme něco o instituci, která měla výrazně nadregionální charakter a kterou se naopak Olomouci podařilo uhájit. I když tentokrát ne vůči Praze či Brnu, ale vůči Ostravě.

V březnu roku 1850 vydala říšská vláda ve Vídni prozatímní říšský zákon, který určil, že v každé zemi mají vzniknout instituce sdružující podnikatele a obchodníky do společné komory, která bude partnerem státu a jeho organizačním složkám při jednání o hospodářských tématech.

Komory měly řadu funkcí, například připomínkování zákonů a iniciování reforem. Plnily rovněž evidenční a registrační funkce, podporovaly regionální podniky, ale třeba i rozvoj dopravní infrastruktury, zaštiťovaly učňovské vzdělávání a hrály roli i v soudnictví. Na Moravě tehdy v říjnu 1850 vznikla Obchodní a živnostenská komora v Brně a 6. května 1851 v Olomouci komora pro východní Moravu. V Opavě vznikla obdobná komora pro rakouské Slezsko.

837 : 103

Ihned při pohledu na mapu nás napadne, že pod olomouckou komoru spadala rovněž i moravská část Ostravska, což byl už tehdy rychle se rozvíjející region s důlním a železářským průmyslem. A přesně před sto lety, v říjnu 1926, nastal jeden ze zlomových okamžiků, kdy se průmyslovější Ostravsko s výrazně větším počtem podniků a s početnými zástupy dělníků chtělo od Olomouce „trhnout“.

Doplňme pár čísel. V celém správním obvodu Obchodní a živnostenské komory Olomouc působilo v roce 1924 celkem 940 továrních podniků, z čehož v Olomouci a blízkém okolí byly jen 103 tovární podniky. Dojem Ostravy, že takové rozdělení není úplně fér, se tak dá nezařazeným pohledem pochopit. Podívejme se, jak Ostravští před sto lety argumentovali. Je to obsaženo v novinových článcích z října 1926.

Samostatná komora

Prvním je nespokojenost ostravských podnikatelských kruhů s vedením olomoucké komory. Představitelé Ostravska chtěli vystoupit z obvodu olomoucké komory a připojit se k obchodní a živnostenské komoře v Opavě. Neusilovali tedy zatím přímo o zřízení samostatné ostravské komory (což se později změnilo).

Druhý důvod byl více osobní a politický. Předseda komory Rudolf Mlčoch byl politicky mimořádně angažovaný člověk. Šlo o dlouholetého poslance a v průběhu první republiky byl dokonce třikrát i ministrem! Jako spoluzakladatel Živnostenské strany uplatňoval při obsazování postů ve vedení komory stranický klíč, což se v Ostravě nelíbilo. Nevíme, jak přesně se povedlo ostravské rebely utiшит, ale faktem je, že se v říjnu 1926 nic zásadního nezměnilo.

Ostravská nespokojenost ale nebyla krátkodobou záležitostí. O dva roky později, v říjnu 1928, se totiž v tamním tisku objevil další návrh na změnu. Tentokrát už nešlo o připojení k Opavě, ale rovnou o vytvoření samostatné živnostenské komory se sídlem v Moravské Ostravě. Nová instituce měla převzít části obvodů olomoucké i opavské komory. Ani tento pokus ovšem neuspěl. Samostatná ostravská komora za první republiky nevznikla a moravská část průmyslového Ostravska nadále zůstávala v působnosti Olomouce. O kariéru nepřišel ani Rudolf Mlčoch, který stál v čele komory ještě v polovině třicátých let a mezitím zastával i další ministerské funkce.

Drobné politikaření skončilo

Pro Olomouc tak celý příběh skončil dobře; zachovala si jednu z významných nadregionálních institucí. A to přesto, že podstatná část její hospodářské síly ležela desítky kilometrů daleko, na průmyslovém Ostravsku.

Celý tento příběh ovšem skončil poté, co se moci ve státě chopila komunistická strana. Ta během pár měsíců všechny obchodní a živnostenské komory jednoduše zrušila, protože v nové hospodářské realitě dle sovětského vzoru neměly takové stavovské organizace co pohledávat. Drobné politikaření někdejšího předsedy komory už pak ve srovnání s totálně zpolitizovaným centrálně řízeným hospodářstvím bylo jen úsměvnou kapitolkou. ■

Michal Foltá [ext]

ŘÍJEN 1926 TELEGRAFICKY

Pěkná atrakce se služebními psy

Na posádkovém hřišti v Olomouci pořádá v neděli 10. října Klub pěstitelů policejních a ušlechtilých psů v Olomouci veřejné předvádění psů. Slibuje se nádherná podívaná, počínaje cvikem jednoduchým až do cviků nejtěžších. Veřejnost se na tuto akci těší, protože je to už hodně dlouho, kdy se oblíbené předvádění dokonale vyvíjených psů konalo. Kromě psů, patřících členům zdejšího klubu, má být k vidění i trojice airedal-terriérů pana Tesaře z Brna. Též úspěchy olomouckého klubu, vedeného ambiciózním předsedou, inspektorem st. drah panem Freundem, vzbuzují v Olomouci zájem, takže na cvičišti nakonec dorazí v onu neděli opravdu početné zástupy obecnosti.

Na barokní kašny nebudou peníze

V říjnu se v olomouckém zastupitelstvu projednává také stav památných městských barokních kašen. Bez ohledu na to, že se odborníci shodnou na jejich nedobré technické stavu, nevypadá to s opravami v příštím roce moc reálně. „Rozpočet bude tak seškrtán, že vypadnou položky na jiné, důležitější potřeby města,“ píše *Moravský večerník*. V roce 1927 se podle redakce dočkají kašny jen vyčištění a nejnutnějších oprav.

Na co se mohou těšit tanečníci před sezonou 1926/1927?

Jaké tance přinese sezona 1926/1927? Podle zpráv z Anglie a Francie by to měly být především charleston a foxtrot. Dobový tisk předpovídá velkou oblibu jejich kombinace: umírněnějšího charlestону, který se tančí na foxtrotovou hudbu. Odpadnout má nebezpečné vyhazování nohou do stran a obratní tanečníci mohou během foxtrotu plynule přecházet do nového tanečního stylu. Změnit se mají i taneční zábavy. Místo uzavřených tanečních klubů se očekává návrat tance do kabaretů. Nová móda navíc přikazuje hudebním kapelám hrát jen krátce a během každého tance zařadit hned tři až čtyři přestávky. Takové byly před sto lety vyhlídky na novou taneční sezonu. ■ mif

POMŮCKA: ILMENIT, LNA, NADAM, SKYTH	DAREBÁK	STÁT V USA	DRUH LÁTKY	OBLEVA	LATINSKÁ SPOJKA A		DIAFRAGMA	RYŠAVÝ KŮŇ	ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA	ČLEN KOČOV- NÉHO KMENE	GER- MÁNKA		OPAT- RENÁ OSIVEM	KÓD NĚM. MARKY	NAPLNŮ- VATI	MNOHO- MLUVNĚ ZDŮVOD- NIT	ZHOTO- VENÁ RAZENÍM
STARÉ DELKOVÉ MÍRY						BĚH V PŘÍRODĚ						AVERZE					
HRANÍM ZVLÁD- NOUT						VODNÍ PTÁK						HOSPO- DÁRKA					
						KRUTÝ ČLOVĚK						VELKÉ POLE					
ANGL. VZEZRENÍ					1 ČÁST TAJENKY	➔											
					ÚCHOP												
POBO- DANÁ									PRACO- VAT NA STAVU					ANGL. LED			
	ZASTUPO- VÁNÍ (VE ŠKOLE)	MLÁDĚ ORLA	2 ČÁST TAJENKY	VSA- KOVÁNÍ IND. BAVLNA					ČÁST MORAVY					OBJEM. JEDNOTKA ČINY			
														PODNAPILÝ			
DRUH BOROVICE													ZHOTO- VENÁ ŠITÍM ABSORBO- VAT				
UTRH- NOUT												ŘÍMSKÁ 6			UDĚLAT POŘÁDEK	VENKOV- SKÝ MUŽ	TURECKÝ OTEC
PŘEHOZ					VRCHO- LOVÁ ČÁST HLAVY							NÁŠ LOUTKAŘ (JOSEF) SAMOTNÝ					
ULEHAT						NÁZEV HLÁSKY T	KLADNÁ ELEK- TRODA	DOLOVAT		NÁKLADNÍ AUTOMO- BIL	DRKAT DOPRAVNÍ PRO- STŘEDKY						
	OPUCH- LINA	OPRAŠO- VAT UZNÁNÍ							OBLIČEJ					LIBÉRIJ- SKA LET. SPOL.			
														ITAL. SÍDLO			
JEDNOTKA EL. ODPORU				NE TAK MOC OSTROSTŘE LEC (ZAST.)					TITANOVÁ RUDA ŽENSKÉ JMÉNO (24.12.)								KLUB ANGAŽO- VANÝCH NESTRA- NIKŮ
HOKE- JOVÉ PUKY						OCHMELKA						BAJONET					
PATŘÍČÍ OLZE						POZORO- VATEL						ŽENSKÉ JMÉNO					
VŠECHNO						ÚTOKY						TETANUS					

TAJENKA

Většina žen vybírá noční košili s větším...

— Coco Chanel (1883–1971), francouzská módní návrhářka

Pět vylosovaných výherců obdrží městský stolní a nástěnný kalendář na rok 2027.

Tajenku křížovky zasílejte do **18. října**

poštou na adresu – Magistrát města Olomouce, Horní náměstí 583, 771 27 Olomouc. Obálku označte „Tajenka“.

E-mailem na: tajenka@olomouc.eu.

Nezapomeňte uvést své jméno, telefon a poštovní adresu.

Tajenka z minulého čísla: Slabí lidé se mstí. Silní lidé odpouští. Inteligentní lidé ignorují.

(Albert Einstein)

Úspěšní luštitelé: František Stejskal, Karolína Volčíková, Jaromír Švestka.

SUDOKU

	3	9	8				5	4
2				6			1	
4			9	7			3	2
	6	1	5				2	
9		4			7		6	
	5			8	1	4		3
5		7	3				8	1
				2	4	5	7	6
	2	6	7			3		

	3				6	2		
			9	7	2		3	4
7		9	5	3	4			
	7			4	8		2	5
	5		6					1
4		6				9	7	
	4	7		6		1		8
	6	2	7			3		9
1	9		4				6	2

7		4					6	
	8		9		7	4		
			8		6		3	
	9	3						
				6	9			
	4		3	7	5	1	9	
							7	
4								5
	2		4	1				

TIRÁŽ

Olomoucké listy ČASOPIS OBČANŮ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE • měsíčník | ročník 28 | číslo 10 | vychází 5. 10. 2026

Vydává: statutární město Olomouc • **Rada města Olomouce** • **Adresa:** Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc • **IČO:** 00299308 • **Registrace:** MK ČR E 11006, ISSN 2787-9143

• **Telefon:** 585 513 263, 585 513 341 • **E-mail:** redakce@olomouc.eu • **Web:** listy.olomouc.eu • **Redakční rada:** Miloslav Tichý, Vladimír Prášil, Otakar Štěpán Bačák, Martin Šinkovský, Dominika Kovaříková, Andrea Hanáčková, Martin Hála, Pavel Konečný • **Fotografie ve vydání:** Daniel Schulz, Filip Jančo, Jakub Čermák, Jan Andreáš, Lucie Hájková, Jan Horejš, Pavel Konečný, Monika Pospíchalová, Michal Cikryt, Michaela Pavlíková, Petr Palarčík, Pavel Langer, Michal Struž, Pavel Grepl, Michal Šefčík, Depositphotos, Shutterstock, Jak dál?, Kola pro Afriku, Tyfloservis, Katedra geoinformatiky PŘF UP, VTP UP, MDMFO, MPO, MMOL • **Korektury:** Lucie Krčová

Inzerce: Jana Juráková, inzerce@olomouc.eu, 773 617 353 • **Sazba:** Jan Hřinda – Machovský s. r. o. • **Tisk:** Walstead Moraviapress, s. r. o. • **Distribuce:** Česká pošta, s. p.

Náklad: 55 000 ks • **Periodický tisk územního samosprávného celku** • **Neproneděné**

Podzimní Festival Duchovní Hudby

Olomouc **33.**
20. 9. – 17. 10. 2026

Neděle 4. 10. 2026

UDI
GROUP
NADACE

chrám sv. Mořice, 19.00

Karlovarský symfonický orchestr

ŘÍDKÝ / LUKÁŠ / EBEN / HONEGGER

Michaela Káčerková / varhany
Ondřej Vrabec / *dirigent*

Úterý 6. 10. 2026

Finská sezona

Katedra muzikologie FF UP, 13.30

Přednáška o finské hudbě

Katariina Liimatainen

Středa 7. 10. 2026

Vltava
Český rozhlas

Arcibiskupský palác, 19.00 *Finská sezona*

Klavírní recitál

Katariina Liimatainen (Finsko)

SIBELIUS / RAUTAVAARA / PALMGREN aj.

Sobota 10. 10. 2026

chrám Panny Marie Sněžné, 19.00

Campanella & Bel Canto & Olio

GJEILO SUNRISE MASS

Jana Synková / *sbormistryně*
Gaudio ensemble
Zdeněk Červinka / *dirigent*

Středa 14. 10. 2026

kostel Zvěstování Páně /u kapucínů/, 19.00
/u kapucínů/

Ingrediente Projekt

alternativní a jazzové improvizace na gregoriánský chorál

Sobota 17. 10. 2026

chrám Panny Marie Sněžné, 19.00

Moravská filharmonie Olomouc

VERDI REQUIEM

Český filharmonický sbor Brno
Maida Hundeling / Jana Sýkorová
Tomáš Černý / Martin Gurbal
Leoš Svárovský / *dirigent*

Festival zaštitili:

Mons. Josef Nuzík, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje

Mgr. Miroslava Ferancová, primátorka statutárního města Olomouce

www.podzimni-festival.cz

Předprodej: www.podzimni-festival.cz

Informační centrum Olomouc

Horní náměstí, podloubí radnice, tel. 585 513 392

V místě koncertu 60 min. před začátkem

Změna programu a účinkujících vyhrazena!

Partneři:

vstupenky:

Oficiální hotel:

CONGRESS HOTEL
OLOMOUC

Mediální partneři:

MUSICA
VIVA

FLORA OLOMOUČ

HORTIKOMPLEX

DARY NAŠÍ ZEMĚ

8.–11. 10. 2026

PREZENTACE ČESKÉ ZAHRADNICKÉ PRODUKCE | ZAHRADNICKÉ TRHY
OLIMA - festival gastronomie | HANÁCKÁ VČELA
ROZKVETLÉ PAMÁTKY 8.–18. 10. 2026

PR2610054

www.flora-ol.cz

Výstaviště Flora
Olomouc